

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ପ୍ରଗତିଶୀଳ ଲୋକମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ପଢ଼ିବାକୁ ଏକ
 ଉପଯୋଗୀ ଉପାଦାନ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରି ଶୁଭେଚ୍ଛା ପତ୍ରାବଳୀ
 ପଢ଼ାଯାଉ ।

ଅଗଷ୍ଟ ୮ ୧୯୯୭—
 ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ ଆନ୍ଦୋଳନର ସ୍ପନ୍ଦଣ କେନ୍ଦ୍ର
 ଭିତରାଞ୍ଚଳ ଶିଳ୍ପ
 ଲୋକ ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ

ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାରେ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଆୟୋଜିତ, ଭାରତ ଛାତ୍ର ଆନ୍ଦୋଳନର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କମିଟିର ସଭାରେ
 ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଉଦ୍‌ଘୋଷଣା କରୁଛନ୍ତି । ଏହି ଉଦ୍‌ଘୋଷଣା ମାନ୍ୟତା ରାଜ୍ୟପାଳ
 ଶ୍ରୀ ସରୋଜ ଶର୍ମା, ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶରତ କୁମାର ବର ଓ ବିଶିଷ୍ଟ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ
 ଶ୍ରୀ ବିଜୟ କୁମାର ପାଣି ଯୋଗଦାନ କରୁଛନ୍ତି (୯/୮) ।

ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ସାମ୍ୟଦଳର ଓ କର୍ମୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିବେଚିତ ପୋଲିସ୍
 ଅଫିସରମାନଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଜନଗଣ ଦିବସରେ ପୁରୀ
 ଜିଲ୍ଲାରେ ପୋଲିସ୍ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି (୧୫/୮) ।

ସୂଚୀ

ପିତୃ ପଣ୍ୟା ଗଣେଶ

ମଲ୍ଲବେଳୀ ରୁତ ସ୍ଵପ୍ନ ଓ ରେଖନ କୀଟ ପାଳନ

ସଂସ୍କୃତି - ବାଣି ଓ ଆଦିର

ସାଧାରଣ ବନ୍ଧନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ଯୋଗାଣ ନିୟମ

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଞ୍ଚରତ୍ନ ଅଭିପ୍ରେୟଣା ପାଇଁ ଛତ୍ର ତୃତ୍ୟ

ବଜୋଦ ମଞ୍ଚକର ସାଧୀନତା

ବର୍ଷା ଋତୁ

ପାୟାବର

ଶିଶୁମାନଙ୍କ ରେଳ ଷ୍ଟାଡ଼ା : ବାରଣ ଓ ନିରାକରଣ

ଦୀର୍ଘନିକ ଗୁରୁ ଭାଷାକୃଷ୍ଣନ୍

ନୂଆର ସଂସ୍କୃତି ଓ କୀର୍ତ୍ତନଧାରା

ଯୋଗି ଶ୍ରୀ ଲୋକେ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାରେ କଥା ହୁଅନ୍ତି

ଭାଷା ଅନେକ, ଦେଶ ଗୋଟିଏ

ପାଠକଙ୍କ ଭଲମରୁ

ସାଧକ ସ୍ଵପ୍ନ

ସଂସାର ପରିହାରୀ

ଫକୀର ମୋହନ : ନିକଟ ବହିତାର ଦର୍ପଣରେ ନିଜେ

ଚରିତ୍ର ଚିନ୍ତାରେ ପେଟପିୟର ଓ ଫକୀର ମୋହନ

ଭୋଗକଳ୍ପ ଫକୀର ମୋହନ

ଫକୀର ମୋହନ ସେନାପତି : ଅବିପ୍ରେୟଣୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବ

ଅଧ୍ୟାପକ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି

ପଞ୍ଜାବ କୁମାର ପଣ୍ଡା

ଅଧ୍ୟାପକ ଚକ୍ରର ସମର ପୁରାଣି

ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରା ପ୍ରସାଦ ଦାସ

ବାଣୀନାଥ ବାରିକ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ରାୟ

ପ୍ରହରାଜ ସତ୍ୟନାରାୟଣ ନନ୍ଦ

ଶ୍ରୀ ନୀଳମଣି ମିଶ୍ର

ଡା: କଳ୍ୟାଣୀ ଦାଶ

କୁମାରୀ ଧନରାଣୀ ମହାନ୍ତି

ଶ୍ରୀ ଫକୀର ଚରଣ ରାଉତ

ଚକ୍ରର ସଦାନନ୍ଦ ଦୀକ୍ଷିତ

ଶ୍ରୀମତୀ ବିଜୟା ମହାପାତ୍ର

..

..

..

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜନାଥ ରଥ

ଚକ୍ରର ପ୍ରସାଦ ଚରଣ ମହାନ୍ତି

ଶ୍ରୀ ମନୋରଞ୍ଜନ ନନ୍ଦ

ଶ୍ରୀ ଉପେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଦାସ

ଗୁରୁ ଦିବସ ପାଳନ ଅବସରରେ

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବାଣୀ

୩୧ତମ ଗୁରୁ ଦିବସ ପାଳନ ଅବସରରେ ରାଜ୍ୟବାସୀଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବାଣୀ ପ୍ରଦାନ କରି ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷକ କଲ୍ୟାଣ ପାଣିକୁ ମୁକ୍ତ ହସ୍ତରେ ଦାନ କରିବା ପାଇଁ ନିବେଦନ କରିଛନ୍ତି :

“କଳିତ ବର୍ଷ ୧୯୯୨ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୫ ତାରିଖରେ ସମସ୍ତ ଦେଶରେ ୩୧ ତମ ଗୁରୁ ଦିବସ ପାଳନ କରାଯାଉଛି । ଏହି ଓଡ଼ିଶାର ଅଗଣିତ ଶିକ୍ଷକ ଓ ଶିକ୍ଷାସୁବୀନାମକୁ ମୁଁ ମୋର ହାତରେ ଅର୍ପଣ କରାଉଛି ।

ଶ୍ରଦ୍ଧାଳିତ, ସୁସଜ୍ଜିତ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠ ନାଗରିକ ଗଠନ ଦାୟିତ୍ୱ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଥିବା ଯୋଗୁଁ ସେମାନେ ହେଲେ ସମାଜର ମେରୁଦଣ୍ଡ ଓ ସେଥିପାଇଁ ଗୁରୁ ଦିବସରେ ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦିଆଯାଇଥାଏ ।

୧୯୬୨ ମସିହାରୁ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର କଲ୍ୟାଣ ନିମନ୍ତେ ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷକ କଲ୍ୟାଣ ପାଣି ଗଠିତ ହୋଇଛି । ଅଭାବଗ୍ରସ୍ତ ଶିକ୍ଷକ, ଅକାଳ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ଥାନ କରିଥିବା ଅଥବା ଦମାଗତ ପୀଡ଼ିତ ଗୁରୁଥୁରୀ ଶିକ୍ଷକ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରି ଗୁରୁଥୁରୀ ପରିବାରବର୍ଗକୁ ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଏହି ପାଣି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଏହି ପାଣିକୁ ମୁକ୍ତ ହସ୍ତରେ ଦାନ କରିବା ପାଇଁ ମୁଁ ରାଜ୍ୟବାସୀଙ୍କୁ ନିବେଦନ କରୁଛି ।”

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ

ଗୁରୁ ଦିବସ ପାଳନ ଉପଲକ୍ଷେ

ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବାଣୀ

୩୧ତମ ଗୁରୁ ଦିବସ ପାଳନ ଉପଲକ୍ଷେ ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବୈଜୟନ୍ତ ପ୍ରସାଦ ମାଝୀ ରାଜ୍ୟବାସୀଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବାଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି :

“ଆଜି ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୫ ତାରିଖ ୧୯୯୨ ସମସ୍ତ ଦେଶରେ ୩୧ତମ ଗୁରୁ ଦିବସ ପାଳନ କରାଯାଉଛି । ଏହି ଅବସରରେ ମୁଁ ଆମ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷକ ଓ ଶିକ୍ଷୟତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ମୋର ଆନ୍ତରିକ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଉଛି ।

ବୈଦିକ ଯୁଗରୁ ଗୁରୁପୂଜା ଆମ ସଂସ୍କୃତି ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଏହି ଗୁରୁମାନଙ୍କ ମହାନ ଅବଦାନରେ ଆମର ଶିକ୍ଷା ଓ ସଂସ୍କୃତିର ଇତିହାସ ସମୃଦ୍ଧ । ଉଚ୍ଚିଷ୍ଟତ ବଂଶଧର ତଥା ଭାବି ନାଗରିକ ଗଠନର ଗୁରୁଦାୟିତ୍ୱ କେବଳ ଏହି ଗୁରୁମାନେ ହିଁ ବହନ କରିଥାନ୍ତି । ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଙ୍ଖେ ପଙ୍ଖେ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଓ ଉନ୍ନତ ଚରିତ୍ରର ଉଦାହରଣ ଛାତ୍ର ସମାଜର ପାଥେୟ ହୋଇଥାଏ । ସେହିମାନେ ଦେଶର ଉଚ୍ଚିଷ୍ଟତ ଗଠନ କରିବା ସେମାନଙ୍କୁ ସର୍ବଦା ସାମାଜିକ ସମ୍ମାନ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ।

ଆଜିର ଏହି ଗୁରୁ ଅବସରରେ ଶିକ୍ଷକ ସମାଜକୁ ମୋର ଅନୁରୋଧ ଯେ ସେମାନେ ନିଜର ଆଦର୍ଶବାଦ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠା ଦ୍ୱାରା ଏକ ପୁଷ୍ଟ ଓ ଶୁଭକ୍ରିତ ଛାତ୍ର ସମାଜ ଗଠନ କରି ଦେଶ ଓ ଜାତିର ଜଲ୍ୟାଣ ସାଧନ କରନ୍ତୁ ।”

(ଶ୍ରୀ ବୈଜୟନ୍ତ ପ୍ରସାଦ ମାଝୀ)

ଗୁରୁ ଦିବସ ପାଳନ ଅବସରରେ ଶିକ୍ଷା ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବାଣୀ

୩୧ତମ ଗୁରୁ ଦିବସ ପାଳନ ଅବସରରେ ଶିକ୍ଷା ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଡା.ଶ୍ରୀମତୀ କମଳ ଦାସ ରାଜ୍ୟବାସୀଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବାଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି :

“ଆଜିର ଏ ପବିତ୍ର ‘ଗୁରୁ ଦିବସ’ରେ ମୁଁ ଆମ ରାଜ୍ୟର ଶିକ୍ଷକ ସମାଜକୁ ନୋର ଆନ୍ତରିକ ସ୍ୱାଗତ କରୁଅଛି । ଏହି ପବିତ୍ର ଦିନଟି ହେଉଛି ଆମ ଜାତିର ମହାନ ଦାର୍ଶନିକ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ସର୍ବପଲ୍ଲୀ ଚନ୍ଦ୍ର ରାଧାକ୍ରିଷ୍ଣନ୍‌ଙ୍କର ପୁଣ୍ୟ ଜନ୍ମଦିନ । ସେ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ ଜଣେ ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷକ । ତାଙ୍କର ଆର୍ତ୍ତବୀର, ଦେଶାତ୍ମବୋଧ ଓ ସାମାଜିକ ପ୍ରାଣୀବୋଧ ସମଗ୍ର ଶିକ୍ଷକ ସମାଜକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା ସଙ୍ଗେ ଶ୍ରଦ୍ଧାଳିତ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠ ଛାତ୍ର ସମାଜ ଗଠନରେ ତାଙ୍କର ଆଦର୍ଶ ଯେ ସହାୟକ ହେବ ଏହା ନିଶ୍ଚୟରେ । ଯଦିଓ ଶିକ୍ଷକ ସମାଜ ଭବିଷ୍ୟତ ନାଗରିକ ଗଠନରେ ଉଚ୍ଚ ଚେତ୍ତିତ, ସେମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ମଧ୍ୟ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ଆଜିର ଏହି ମହାନ ଦିବସରେ ଶିକ୍ଷକ ସମାଜ ପ୍ରତି ଯଥୋଚିତ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟବାସୀଙ୍କୁ ନୋର ବିନମ୍ର ଅନୁରୋଧ । ଏଥି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସମଗ୍ର ଶିକ୍ଷକ ସମାଜ ସର୍ବପଲ୍ଲୀ ରାଧାକ୍ରିଷ୍ଣନ୍‌ଙ୍କର ପ୍ରାଣୀବୋଧରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ନିଷ୍ଠାର ସହିତ ଉତ୍ତମୀକୃତ ଭାବରେ ନିଜ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମାପନ କରିବାକୁ ନିବେଦନ କରୁଛି ।”

(ଡାକ୍ତର କମଳା ଦାସ)

राजेश अहिर

ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ କରୁଛି ।

[illegible]

1. *Phragmites australis* (Cav.) Trin. ex Steud.

1. The first part of the document is a list of names and titles, including "The Hon. Mr. Justice" and "The Hon. Mr. Justice".

ପଂସ୍ତୁତି — କାଳି ଓ ଆଦିର

• ଯଥାସମ୍ଭବ ଶୀଘ୍ର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସୁସ୍ଥ କରି

[illegible][illegible]

କୌଣସି ନୀତିର ଗୋରବ, ମହତ୍ତ୍ୱ ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତି ହେଉଛି କିନ୍ତୁ
 ଏହା ଏକ ନୀତିର ବିଶିଷ୍ଟ ସାମ୍ପ୍ରତିକ କର୍ତ୍ତାବ୍ୟ ଯାହା ଯେଉଁ
 ଅତିରାମ୍ୟ ଯେତେ ମହାନ ଏବଂ ଜାତି ସେତେହି ସୁଦୃଢ଼ ।
 ଯେଉଁ ଯେଉଁ ସୁଦୃଢ଼ ଯାହା ଗୋରବ ସାହସିକତା ବଳ ବିଜୟ କେବଳ
 ଯେଉଁ ଯେଉଁ ସୁଦୃଢ଼ ସୁମାଣିତ କରି ଆସିଛି । ନିଜର
 ନୀତିର କର୍ତ୍ତାବ୍ୟ ବାସ୍ତବିକତା ଯାହା ଶକ୍ତିଶାଳୀରେ ଗଢ଼ି କେଉଁଠି ଏ
 ଯାହା ଯେଉଁ ଯୁଦ୍ଧ କଳାକାର ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଯୁଦ୍ଧ ମଧ୍ୟରେ

କେବଳ ଉତ୍କଳୀୟ ଗୁରୁକଳାସ ନିଖୁଣ ଟିପ ଡେହାବାକୁ ନିଜେ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳୀୟ କଳାସ ଗୁରୁଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଉତ୍କଳୀୟ ସଂସ୍କୃତିର ଶୋଭା ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦିତ ହେଉଥାନ୍ତି । କେବଳ ଏତିକି ନୁହେଁ ନାଟିକା ମାତ୍ର ଗଜୁଳା ପାଇଁ ଏ ଜାତିକୁ ବର୍ଣ୍ଣିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିଜେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପାତ୍ରର ବେଶ ପାରିବାକୁ ଛୁଣି ପଡ଼ାଣ କରି ନାହାନ୍ତି । କଳିଙ୍ଗ ଯୁଦ୍ଧରେ ବାହାଣୀକକୁ ଧନୀଶୋକରେ ପରିଣତ କରି ସମାନକୁ ନୂତନ ଦିଗ୍‌ବର୍ଦ୍ଧନରେ ଆଲୋଚିତ କରିବାରେ ଏ ଜାତିର ପ୍ରଭାବ ମଧ୍ୟ କମ ନୁହେଁ । ଗଡ଼ ଗଡ଼ ଗଡ଼ ଗଲେ ମଧ୍ୟ ଏ ଜାତି ସପ୍ତରଷ୍ଟି ବ୍ୟତୀତ ନିଜର ଜୀବନ ନିପତ୍ତିନ କରିବା ଚାହୁଁ ନାହାନ୍ତି, ବୋଞ୍ଜିପ, ଗୁମାସ୍ତା ଜାଲଦୁଆଁ ଆଦି ବନ୍ଦୁ ଦେଶ ପରିତ କାନ୍ଦିଲ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇପାରିନାହିଁ । ଗୁଜରାଟ ଆମ ଦକ୍ଷିଣ ଓ ପଞ୍ଜାବ ନେବଳ ପ୍ରାନ୍ତୀନ ନୁହେଁ, ବରଂ ରାଜସେଇ ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟାପାର ଓ ବିକଶିତ ମଧ୍ୟ ।

କାହାଣୀର ଏ ନାଟକ ଗୋଟିଏ ଗଳ୍ପ ଗଳ୍ପର ପ୍ରକାରକୁ
ନାଟ୍ୟର କଳାକୁ ନିଜ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଗ୍ରହଣ କରି ନାଟକର ଗୁଣ ଗୁଣକୁ
ଦେଖୁ । କାହିଁ ଯେ ପାଠକ କାହିଁ ଯେ ପାଠକ, କାହିଁ ଯେ ପାଠକ
ପୁଣ୍ୟ ଯେତେବେଳେ ନେଇ ଆସି ଏ ନାଟକ ଗଳ୍ପର, ଆଧୁନିକତା
ନାଟକର ପ୍ରାଚୀନ ଗାଥାକୁ ନିଜର ଆଖି ମାନ୍ଦିବାର ଏକ ଗଳ୍ପର
ପ୍ରକାର ହୋଇଗଲାଣି । ନାଟକ ଗାଥା ପଢ଼ିବା ପ୍ରାଚୀନତାକୁ
ନେଇଛି ଦେଖି ଦେଖାଣି ଏ କାହିଁ । ପ୍ରାଚୀନ ଗାଥାକୁ ବଢ଼ା
ଫାଟିକାକୁ ଗାଥାକୁ ବୁଝି ବଢ଼ିଲାଣି । ନିଜ, ଦେଖି ଓ ଗାଥାକୁ
ଯୋଗ କାହିଁ ଗାଥା ଗାଥା ଗାଥା ଗାଥା ଗାଥା ଗାଥା ଏ ନାଟକ
ଗାଥାକୁ ଦେଖାକୁ ବଢ଼ିଲାଣି । ଆଜିର ଏ ପ୍ରକାର ପାଠକ ଗାଥା
କାହିଁ ଏ କାହିଁ ଦେଖି ଆଜିରୁ ଗାଥା ଗାଥା ଦେଖି । କିଏ
କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ ? କିଏ କାହିଁ କାହିଁ ? କିଏ ଦେଖି
ଦେଖି ? କିଏ ଦେଖି ପଢ଼ି ପଢ଼ି ? କିଏ ଦେଖି ପଢ଼ି ପଢ଼ି
ଏ ନାଟକ ଗାଥାକୁ ବଢ଼ିଲାଣି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ।

[illegible]

ଆଜ୍ଞାକୁ ପୁନଶ୍ଚାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ପଞ୍ଚମ ପ୍ରକାଶନ ବା
 ବ୍ୟବସାୟିକ ଶାଖାରେ ଶିକ୍ଷା ସମାବେଶୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ବଢ଼ିବା ପାଇଁ
 ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି । ସର୍ବାଙ୍ଗେ ଲୋକତା ଶାସନର ପ୍ରତିଷ୍ଠାକୁ
 ପୁନର୍ଜୀବିତ କରିବା ପାଇଁ ଆଗାମୀ ଭାବରେ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଚଳୁଥିବା
 ପାଖାପାଖି ବାକିର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତିକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି
 ନେଇ ପ୍ରଶଂସା ଦେଇ ବାକି ଆଉ ଏକ ପ୍ରକାଶନ ୨୦୧୬
 ନେଇଛନ୍ତି ।

୧୯୬୫ ମସିହା ଏକ ପ୍ରକାଶନ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ପରେ
 ୨୦୧୬ ମସିହା ୬ ମାସରେ ପ୍ରକାଶନ ଆଜି ପାରିବା ଲାଭୁଅ

ମାନ୍ୟ ସଭା
 ସଭାସଭା

ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟାକାଶର ମାନ୍ୟ ସଭା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଶ୍ରୀରାମ କଳାକାରୀଙ୍କୁ ସମ୍ମାନିତ କରି ନିଜର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ
 ଉପରେ ପାଠ କରାଉଛନ୍ତି ।

ସାଧାରଣ ବହୁନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ
ଯୋଗାଣ ନିଗମ

• ଶ୍ରୀ ରାମ ପ୍ରସାଦ ଦାଶ

[illegible]

	ସରକାରୀ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଚାଷ (ନେଟ୍‌ସ୍ ବନ ବିଭାଗର)	ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ଓଡ଼ିଶା (ନେଟ୍‌ସ୍ ବନ ବିଭାଗର)	ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ଓଡ଼ିଶା (ନେଟ୍‌ସ୍ ବନ ବିଭାଗର) ବନ ବିଭାଗର ଓଡ଼ିଶା
୧୯୯୯	୧,୨୩,୮୮୧.୮	୧,୩୦,୨୧୨.୮୧୪	୧,୨୦,୫୮୭.୯୯୯
୨୦୦୦	୧,୨୩,୮୮୧.୮	୧,୩୦,୨୧୨.୮୧୪	୧,୨୦,୫୮୭.୯୯୯
୨୦୦୧	୧,୨୩,୮୮୧.୮	୧,୩୦,୨୧୨.୮୧୪	୧,୨୦,୫୮୭.୯୯୯

ଏହି ଅଧିକ ବାଣୀ ନୟାରେ ୧,୪୪୦ ଟନ ଆମଦାନୀରୁଟ ଶାଢ଼ୀ
 ଓ ଡେଇଁ ଟେକିଟି କଟପାରେପନର ଉତ୍ପାଦକୁ ନୟାପାଳ ପାଖାପାଖି
 ୧୫୦ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ୧୪ଟି ପରିବହନ ଓଥା କଣ୍ଟାରେ
 ପୁରୁଣାପାଲି ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଜାତୀୟମାନଙ୍କୁ ବଣ୍ଟନ
 ହୋଇପାରିବ । ଉପରୋକ୍ତ ପରିମାଣ ୧୯୯୧ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ
 ମାସରେ ବଳିବ । ଟଙ୍କା ୧୯୮୫ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ପହିଲାଠାରୁ
 ଉପକ୍ରମ ଯାଏଁ ଆଦିବାସୀ ଅଧ୍ୟୁଷିତ ଜିଲ୍ଲାରେ ୧୫ଟି ମହଲରେ
 ବୁଣା ଓ ଗୁଡ଼ା ପରିବାରୀ ମାଲ୍ୟରେ ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ
 ଦେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇ ଉପକ୍ରମ ମଧ୍ୟ ବୋଧାୟକ ।

ପ୍ରତି ଯୋଜନାରେ ଶୁଦ୍ଧ ଚଉଦ ଘଟକାରୀ ମୁଲ୍ୟରେ ପାଇବା ପାଇଁ ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କୁ ପଡ଼ିବାକୁ ଯୋଜନା ଦିଆଯାଇଛି । ୧୯୯୧ ଅଗଷ୍ଟ ମାସରୁ ୧୯୯୨ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘଟକାରୀ ଶୁଦ୍ଧପ୍ରାଣ ୧,୮୪,୯୦୬-୬୦ ତନୁ ଭୃକ୍ଷ ଓ ୪୫,୭୦୬ ତନୁ ଚଉନ ମଧ୍ୟରୁ ୧୬୮,୬୯୯-୮୦୨ ତନୁ ଓ ୪୪,୧୧୧ ତନୁ ବନ ଜଙ୍ଗଲ ଉପାୟାଗ୍ରହ ପଦ୍ଧତି ଉପଯୁକ୍ତ ୧,୧୭,୧୫୩-୬୪୫ ତନୁ ଭୃକ୍ଷ ଓ ୪୪,୦୪୯-୯୩୫ ତନୁ ଚଉନ ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଣମ ବଣାଯାଇଛି । ପ୍ରତି ଯୋଜନାରୁ ୧-୨-୧୯୯୨ ଡାକ୍ଷିଣାତ୍ୟ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗର ଆଦିବାସୀ ଉତ୍ତମନ ପ୍ରକଳ ପ୍ରକଳର ୨୫ଟି ମଲ୍ଲିକ ପ୍ରସାରିତ ପ୍ରାଣ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଭୃକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରାଯାଇଛି । ଭାରତ ଘଟକାରୀ ଉପକ୍ରମର ଭୃକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଶାନ୍ତ୍ୟବ୍ୟୟ କୋଟା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଇଛି । ଘଟକାରୀ ମଧ୍ୟ ଅଗ୍ରପନ୍ନତ ଆଦିବାସୀ ଉତ୍ତମନ ପ୍ରକଳ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦୁଷ୍ଟ ନିରାଶ୍ରୟ ପଦ - ବ୍ୟବସାୟ ଗରା ପ୍ରାଣ ବ୍ୟକ୍ତି, ପିଅବା ଗରା ପ୍ରାଣ ନରୀ, ଶାନ୍ତିପିତ ଶିବକାଳ ବ୍ୟକ୍ତି, ପ୍ରତିତ ଗରା ଶ୍ରମିକ ଓ ଶ୍ରେଣୀବେଦୀ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ଅନାଥାଶ୍ରମର ପ୍ରତ୍ୟେକସାମାନ୍ୟ ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରମାସତା ପାଇଁ ଏକ ଅନୁଦାନ ଘୋଷନା କରାଯାଇଛି । ଏ ପଦ୍ଧତି ଉପକ୍ରମର ବ୍ୟବସାୟରୁ ୧୪,୧୮୫,୫୯୮ ତନୁ ଭୃକ୍ଷ ଓ ୩୩ ପ୍ରତି ୨ ଟଙ୍କା ମୁଲ୍ୟରେ ଶ୍ରମିକ ପଡ଼ିବାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନେ ବଣମ ବଣାଯାଇଛି ।

ଆମ ଦାନୀକ୍ରମ ପାଇବା ଦେଇ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ଶୁଦ୍ଧିକରଣ ପ୍ରକଳ୍ପ
 ଶୋଭା କଳାକାରଙ୍କ ପ୍ରଦାନୁ ପ୍ରଦତ୍ତ କଳାକାର ଶୋଭା
 ନିର୍ବାହ ପ୍ରକଳ୍ପ ଶୋଭା କଳାକାର ଶୋଭା ପ୍ରଦତ୍ତ କଳାକାର
 ପ୍ରଦତ୍ତ କଳାକାର ଶୋଭା କଳାକାର ଶୋଭା ପ୍ରଦତ୍ତ କଳାକାର
 କଳାକାର ଶୋଭା କଳାକାର ଶୋଭା ପ୍ରଦତ୍ତ କଳାକାର
 ପ୍ରଦତ୍ତ କଳାକାର ଶୋଭା କଳାକାର ଶୋଭା ପ୍ରଦତ୍ତ କଳାକାର

[illegible]

ବିଜ୍ଞାନର ଚାନ୍ଦି ଉପାଧିର ମୁଖ୍ୟ ସମସ୍ୟା ହେଉଛି ପରିମିତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ
ଆଉ ପ୍ରାକ୍ତିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଯୋଗାଣ ନିୟମ ଆହୁ ସଂସ୍କାର

ଗଜେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ - ଚଉପଦାବଳୀ - ପଞ୍ଚମ ସ୍କନ୍ଦ

କଳାହାଣ୍ଡି ଓ ଗଜେନ୍ଦ୍ର

ପ୍ରାୟ ୨୦୦୦ ଲୋକଙ୍କୁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସମର୍ଥନ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସମର୍ଥନ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସମର୍ଥନ ଦିଆଯାଇଛି ।

[illegible]

ପଦ୍ମାବତୀ ଦେବୀଙ୍କୁ ନିଜର ସ୍ୱର୍ଗରେ ଲାଗିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରନ୍ତି ।

୧୯୯୭-୯୮ ମସିହା ପାଇଁ ଯୋଜନା ଓ
ବାର୍ଷିକତା :

ବାସ୍ୟତା :

(କ) ଗୁରୁତ୍ବ ଗନ୍ତବ୍ୟ, ବିନି ଓ ପାଠ୍ୟୋକ୍ତିର ଗୁରୁତ୍ବ ଗୋଟିଏ
ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଏହିପରିକି ନିଜ ଦୃଷ୍ଟିପାତ୍ରର ବ୍ୟବହାରରେ ପଢ଼ିବା
ମିଳିବ ଏହାକି ପାଠ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିମନ୍ତ ପାଠ୍ୟସୂଚକର ସମ୍ପାଦକ
ସମେତର ପାଠ୍ୟ ସୂଚକ ପାଠ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ପାଠ୍ୟସୂଚକ
ଉପରେ କଳାହାସି, ପୁରୀବାଣୀ, ଗୋରାପୁର, ନିରାକର, ଗୋରା
କେତେବ ହୁଏ ଏହିପରିକି ନିରାକର ପାଠ୍ୟସୂଚକର ଗୋଟିଏ
ବ୍ୟବସାୟ ପାଠ୍ୟ ଗୋଟିଏ ପାଠ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଓ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ
ପାଠ୍ୟ ଗୋଟିଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୋଟିଏ ଓ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ
ମାଧ୍ୟମରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟବସାୟ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ
ନିରାକର ଗୋଟିଏ ।

ନିଶ୍ଚୟ ଭାବିବେ ।

(ଖ) ୧୯୯୨-୯୩ ବର୍ଷରେ ଧାନ ଫାନ୍ତର ଓ ଚାଷମାନଙ୍କ ସମସ୍ତ ଉତ୍ପାଦନା ଉପରେ ଶୁଳ୍କ ଓ ଟିକସମାନଙ୍କୁ ଉପାଦାନ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଶୁଳ୍କ ଓ ଟିକସମାନଙ୍କୁ ଉପାଦାନ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉପରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇନାହିଁ ।

ଧାନ ଚଢ଼ାଏ :

ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଆମ ଦୈନିକ ଜୀବନରେ ଦେଖାଦେଇ ପାରିବ
ଏହା ଲେଖକ ଆମ ଗଣତନ୍ତ୍ର ପାଇଁ ଯୋଗାଣ ଦିଆଯାଇ ଲେଖାଯୁକ୍ତ।

କମଳା କଟକରେ ଏହି ଯୋଜନାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିଅନ୍ତି।

କୋ ପ୍ରାୟ ୨୦୦ରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଲୋକଙ୍କୁ ଯୋଗଦେଇ ଏହି
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏହି ସଂସ୍ଥା-୯୪ ବର୍ଷରେ ପ୍ରଥମେ କିଛି ଓ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଏହି ଯୋଜନା ଶୋଭାପାଳ
ପ୍ରଦାନ କରିଛି।

କୋର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଉପାଦେୟତାକୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟତାକୁ ସାମାଜିକ
କୋର କୋର କୋର କୋର କୋର କୋର କୋର କୋର
କୋର କୋର କୋର କୋର କୋର କୋର କୋର କୋର

ଅନ୍ୟାନ୍ୟତା କୋର କୋର କୋର କୋର କୋର କୋର କୋର କୋର

ଅନ୍ୟାନ୍ୟତା କୋର କୋର କୋର କୋର କୋର କୋର କୋର କୋର

କୋର କୋର କୋର କୋର କୋର କୋର କୋର କୋର

ନାହାନ୍ତି କୁସୁଗ୍ରହରେ କଟକ କମଳା କୋର କୋର କୋର କୋର କୋର କୋର କୋର କୋର

ଏହି ଉପରେ ଯୋଗାଯୋଗ ଏବଂ ନିରୀକ୍ଷାପାତ୍ରରେ କରାଯିବାର
 ଉପାୟ ପ୍ରଦାନକାରୀ ହେବ । ଏହାଦ୍ୱାରା, ପ୍ରାୟତଃ ପ୍ରକୃତି
 ନିୟମ ବର୍ତ୍ତନୀୟ ହେବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ନିୟମିତ ଭାବରେ କିଛି ଶିକ୍ଷା
 ପ୍ରାପ୍ତି ହେବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଏହା ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା
 ଏହା ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଏହା ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିବ ।

ଉପରୋକ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପଦକ୍ଷେପ
 ଗ୍ରହଣକାରୀ ହେବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଏହା ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା
 ଏହା ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଏହା ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିବ ।

ଏହି ଉପରେ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପଦକ୍ଷେପ
 ଗ୍ରହଣକାରୀ ହେବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଏହା ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା
 ଏହା ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଏହା ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିବ ।

ଏହି ଉପରେ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପଦକ୍ଷେପ
 ଗ୍ରହଣକାରୀ ହେବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଏହା ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା
 ଏହା ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଏହା ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିବ ।

ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପଦକ୍ଷେପ
 ଗ୍ରହଣକାରୀ ହେବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଏହା ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା

ବୃକ୍ଷପୁର ବାବଦ ଉଲ୍ଲେଖ ଅନୁସାରେ 'ଉତ୍କଳ ପ୍ରଗତି' ଶୀର୍ଷକ ଉଲ୍ଲେଖରେ ଏହି ଉପରେ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପଦକ୍ଷେପ
 ଗ୍ରହଣକାରୀ ହେବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଏହା ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଏହା ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିବ ।

କଳୋଦୟ ମଞ୍ଚର ସ୍ୱାଧୀନତା

● ଶ୍ରୀ ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ରାୟ

ତେଣୁ କାହାର ଅବସାନ ପରେ କଳିଙ୍ଗର ସ୍ୱାଧୀନତା ଉଦ୍ଧାରଣ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉପଯୋଗୀ ଧାରଣା ନୁହେଁ । ବଳିଙ୍ଗ ଶିଳା ଶିଳା ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ବିଚାର ଦେଖାଯୁଥାନ୍ତା । ସତ୍ୟ ଚିନ୍ତିତାଙ୍କ ଦେଶପ୍ରେମକୁ ଏହାକୁ ଟି-ବଳିଙ୍ଗ ଉପଯୋଗୀ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିବା, ପଞ୍ଚମ ଡାକ ପଞ୍ଚମ ବଳିଙ୍ଗ ଏବଂ ନୟ ଡାକ ନୟ କରିବା । ମୌର୍ଯ୍ୟ ଓ ଶେଠି ବାହର ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ସହିତ ଟି-ବଳିଙ୍ଗ ଦେଶପ୍ରେମ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କୁ ମିଳାଇ ଏକ ଗାନ୍ଧୀଜୀ ଧାରା । ଟିକୁ ପଦାବଳୀ ଭାବରେ ସବୁ ପ୍ରଥମ ପ୍ରଥମ ଦେଶ ଦେଶଗଣା । ଦେଶାତ୍ମକତା ନୟକୁ ନୟ କରିବା କଲେବର ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ପରିଚିତ ହେଲା । କଲେବର ଗାନ୍ଧୀଜୀ ଗାନ୍ଧୀଜୀ ସାହିନା ନଦୀ ବୁଦ୍ଧତା ଅବସ୍ଥାକୁ ଅବସାନ ବଶାୟା । ସାହିନା ବଶାୟାକୁ ଏ ବଶାୟାଙ୍କର “ସାହିନା” ନଦୀ ଏବଂ ଏବେର ବୁଦ୍ଧତା ଅବସ୍ଥାକୁ ଅବସାନ ବଶାୟା । ବଶାୟାଙ୍କ କଲେବର ଗାନ୍ଧୀଜୀ ଧାରା ।

ସୁଦ୍ଧ ବାସ୍ତବ୍ୟର ଉପର ପରେ ଦୃଢ଼ବର୍ତ୍ତନର ପ୍ରାପ୍ତିପାଇଁ
ଆଗୋଟିଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାରତର ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଇତିହାସରେ ବିଶାଳ
ପରିବର୍ତ୍ତନ ପଶ୍ଚିମୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଏବଂ ଗୋବିନ୍ଦ ପ୍ରସାଦ ଭାବରେ
ଭାରତର ଇତିହାସ ପୂର୍ବରୁ ବିଶାଳ ବ୍ୟତିରାମୀ କଳାପରେ
ପରିବର୍ତ୍ତନେ ପରିବର୍ତ୍ତନ। ଦେଖିଲେ ନେତୃତ୍ୱ ନେତୃତ୍ୱ
ବିଶାଳର ଗୋବିନ୍ଦ ବର୍ତ୍ତନ। ପଶ୍ଚିମ ପ ପଶ୍ଚିମର ବାସ୍ତବ୍ୟର
ଗାନ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ତି ପୂର୍ବରୁ ଓ ପୂର୍ବରେ ଗୋବିନ୍ଦ।

ସେମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଜଣାଶୁଣା ବୁଦ୍ଧ ସୁଦର ସୁମଧ୍ୟାତ
ହେଲା ସେଥିରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୁଃଖ କଟେଇବ, ଗପରେ ପଡ଼ିଲା ।
ମହାପଦ୍ମାଙ୍କୁ ନିଶାପତ୍ର ସେ ଶ୍ରୀମତୀ କଟେଇବ ଗପରେ ଗାନ୍ଧର୍ବନିକ
ସୁଖର ବିପାକ ନିକଟ ପାଣି ଦୁଧି ରଖୁଥିଲେ । ମୁଖନିଆର
ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ି ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଜଣାଶୁଣା ପଡ଼େ ରଖୁଥାନ୍ତି । ଦୁଧିକୁ
ସେ କଟେଇବରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ ।

ଶାନ୍ତବନର ପରେ ପଢ଼ିବା ଭବିଷ୍ୟତେ ଅଭାବନୀୟ ପୁର
ଅଭାବ ଦେଲା ପୁରୀର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସମ୍ରାଟ ବହୁପ୍ରସ୍ତୁତ ପତଂଜଳି
ପତଂଜଳିର ପଦ ପଢ଼ିଲେ ପୁରୀ କଳୋତ୍ତମ ନନ୍ଦର ମୁଖ
ପାମ୍ରାକାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଖା ନଥିଲା । ଶିବବ୍ୟାସ ସାମନ୍ତ ଭାବ
ବୁଦ୍ଧି ଶାନ୍ତବନ ଦେଖିଲେ କେମାନଙ୍କ ପରି ଶୈଳୋତ୍ତମ କଳୋତ୍ତ
ମଙ୍କର ଶାନ୍ତବନ କଲେ । ଅଭୟୋର ପତଂଜଳିରୁ କଥାପତେ
କେ ବହୁତ ଭାବ ଦୃଢ଼ୀୟ ପୁରକେଶରୀ କଳୋତ୍ତମ କଲେ ।

ବେଘାଳି । ଦଶବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଆରମ୍ଭରୁ ଶ୍ରୀରାମ ପୁରୀର
ଆଇପାରେ । ପ୍ରଥମେ ଜଣାଅଛି ଯେଉଁଠି ବେଘାଳି ମହଲ
ଗାଡ଼ିବାର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱାପୂର୍ବକ ଭାବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟୁତ୍ପା-
ଦିତୀପୁରର ରାଜାଙ୍କ ବଂଶର ଗାଜା ଦିତୀପୁର ପୁରାବେଳାରୁ ସର୍ବତ୍ର
ବିଦ୍ୟତ । ବିଭିନ୍ନ ଶତାବ୍ଦୀର ବିଭିନ୍ନ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିବେ
ଆଇପାରେ ଆଇପାରେରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି । 'ଅବସ୍ଥା ପ୍ରତିପାଦନ
କରି ଯଦନାରେ ପରାମ୍ଭ କରିବା' ।

ଦଶବିନ୍ଦସର ଆଧୁପତ୍ୟ କଲୋଦ ଲଗାଇ ଦେବାଦିତ ଶ୍ରୀ
ନୟାଲ । ଖେର ଶେଷ କଲୋଦ ଅଭିଯାନ ଶ୍ରୀ
ଅନ୍ତରୁ ଅନ୍ତ ନୟାଲେ ହୋଇଥିଲା ତାଙ୍କର ଜୀବନ
ମଧ୍ୟରେ କଲୋଦ ଅଭିଯାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିପାରି ନଥିଲେ
ତେଣୁ ସେ ତାଙ୍କ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଓ ଆସାମର ଗାନ୍ଧୀ ଗାନ୍ଧୀ ଦେବୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା
ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲା ଏକଦା ଶ୍ରୀରାମରୁ କରାଯାଉଥିବା କୁଳଦେବତାଙ୍କ
ସ୍ଥାପନା କେନ୍ଦ୍ରୀୟତାର ଓ ବୀରାତ୍ମକର ଗାନ୍ଧୀ ମଧ୍ୟରେ ତାହାର
ସମ୍ପର୍କ । ସୁତରାଂ ଏଥିରୁ କରାଯାଉଥିବା ଯେ, କଲୋଦରେ ଲାଗି
ଦେବାଦିତ ଓ ଦିବ୍ୟ ପ୍ରାଣକେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମଧ୍ୟରେ ସୁଦ୍ଧା ହୋଇଥିଲା

ଦୁଇଦିନ ଯାଏଁ ବିଚାରଣାକୁ ନିଶ୍ଚାପରେ ଯେ କଲୋକ ଏକ ଦିନିକି
 ଶୁଣିବାକୁ ଦେଖିଥିଲା । ପତୋଶୀ ଜାଣିଲା ନିଜର କୁହୁଣ୍ଡା ଓ
 ଖମାଚିତ ଆଖିମଣ୍ଡଳ ପ୍ରତିରୋଧ ଦେବୁ କଲୋକ ତା'ର ଦାନିକି ଓ
 ସ୍ବତନ୍ତ୍ର କରିଥିଲା ।

[illegible]

॥ ବର୍ଷା ଋଷ ॥

● ପ୍ରକୃତ ସମ୍ପର୍କାବଧାନ ନନ୍ଦ

ଘଟି ଦେଲେ ପାଣି ଗୋଟିଆରେ କଦଳି ଖଜିଲ
କଦଳି ହସାଦିକ ମଝିଲାଟିରେ.....ମାଆର
ନିଦ ଉଠିବା ପରେ ଆସୁଥାଉ ଶିଶୁର କପାଳ
ତୁମ ପାଖେ ଦୁଇ ଖୋଲି ଆସିବ ଦାସିକ
କୋଟି କେତେ ଦୂରେ ଶୁଭେ, ଶୀତ ପୁନି ବାପ କଦଳିରେ
କଳ କେବି ଶୁଭି ମୁଖ ଆଉ କଦଳି ନିଦ ମୁଖ ନାହିଁ ॥

ଶୁଣା ପୋଷିଥିଲେ ଶୁଦେ ନୁହେଁ ନୁହେଁ ନୁହେଁ ଆଖି ଆଡ଼େ
ନେତ୍ର ମାଳ ମାଳ ଭାବେ ଅଗଣାକୁ ବେତନୁଆ ଘାସ ।
କାନ୍ତିରେ ପଡ଼ାଇ ଆସେ ନିଜର ତା' ପ୍ରେମିକ ନନ୍ଦ
ତୁମ ଘର ମଧ୍ୟାହ୍ନ : କାତ କେବି ନ ଉଠିବା ଘାସ,
କେମିତି ବୁଝିବ ନିଦ ଉଠିବାରେ ତୁମ ବେତନାକୁ
କେବିପାଣି ପାଉଁଶ ପା ବାସବୀ ନିଶ୍ଚାଳୀ,
ମାଲା ତରୁ ନେଲେ ଯଦି କାନ୍ତିକୁ ନୁହେଁ ନାହିଁ ପ୍ରେମିକ ଶୁଭା ॥

ତୁମ ନିଦ ଉଠିବାରେ କି ବିପଦ ପାଖ ଗଲେ ବାବୁ
ପଥର ଆସି ପଥେ ମୁଣ୍ଡ ମୁଣ୍ଡା,
କୋଟି ପ ଲୋକେ ପାଉଁଶ ଉଠିଆ ଟିକି ଡାକିଲେ
ତୁମ ପରେ ପରେ ଶୁଭାପାଣି ପାଣି ପାଣି ॥

ଯୋଗରୁ ପ୍ରାଣର ଦିଶେ କୁଆଳୀର କଦଳି ମୁଣ୍ଡ
କାଳା କି କେବିପାଣି ମୁଣ୍ଡ ମୁଣ୍ଡ ମୁଣ୍ଡ ପଥର
ଆମରି ପଥର କାଳା ଶୁଭାପାଣି କେବେ ଦେଖି ଦେଖି
ପଥର ଆମରି କିଏ ଶୁଭାପା ଡାକିଲେ
କଦଳି ମୁଣ୍ଡ ଦିଶେ ଆଗରୁ, ଆଗରୁ :
କା'ପାକୁ ମୁଣ୍ଡର ଅଗେ ଦେଖାଦେଲେ କିଏ ଉଠିଆ ॥

କୋଟି ପାଖେ ଶୁଭାପା ଟିକି ଦେଖିବ କଦଳି ମୁଣ୍ଡର ପାଣି
କିନ୍ତୁ କଦଳି ମୁଣ୍ଡର କଦଳି କେବେ ପଥରକଦଳିରେ
ନେତ୍ର ଦେଖି ଦିଏ କୁଜ କଦଳି କୁଜରେ
ମାଳ ମାଳ କଦଳି ଶୁଭାପା ପଥର ମୁଣ୍ଡର ପାଣି
ପଥରକଦଳି କେବିପାଣି, କାନ୍ତି କା ଶୁଭାପା ପଥର ॥

ଶୁଭ ପରେ ଶୁଭ ପଥର କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ପଥର
କିନ୍ତୁ କାନ୍ତି କାନ୍ତି କଦଳି କଦଳି କଦଳି, କାନ୍ତିରେ
ନେତ୍ର ଦେଖି ପଥର ମାଳିକୁ ପଥରକଦଳି ମାଳ ପଥର
କେବି, କେବି କଦଳି କାନ୍ତି କାନ୍ତି କାନ୍ତି ପଥରରେ ॥

॥ ଯାଯାବର ॥

● ଶ୍ରୀ ନୀଳମଣି ମିଶ୍ର

ପ୍ରାଣ ଆଶାବର ମୋହନୀରେ
ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଗନ୍ଧର ଆତ୍ମ ଜଗରୀ ।
ଆବୁର ଅଗ୍ନିରେ ମୋର
ଅଗ୍ନିର ପୁଷ୍ପର ମଦର,
ରଜନୀର ନିଶିତ୍ ଗନ୍ଧାରେ
ଝୁଲିବ ଗୋଲାପ କୁସୁମ !

'ଘାଟ'ର ମନର ବୁଲୁରେ
କୋଟି କାନ୍ଦୁଛି ଦୁଃଖ ପ୍ରତିକର, -----
ଦେଖ ଦେଖ ମୁଁ କୁହୁଛି ମୁହଁକୁ,
'ପରଲୋକ'ର ସ୍ୱପ୍ନରେ ପ୍ରତିଧ୍ୱନୀ ।
"କୁହୁ" ଶବ୍ଦଟା ଗୋଟିଏ -----
ମୁଣି ମୁଣି ମୁଁ ଖୋଜୁଛି ନିକାୟ ।
ପଥରେ, ଏମିତି କଣିକାର ଯୁକ୍ତି
ବା ମରିଗଲା କାହାଣୀ ନିହାତି ଜଳନା !
ଘୋରୀ ଚୀରନର ବସନ୍ତ ମାଟି ମୁଁ ସ୍ୱାଗତ ।
ଏମିତି ନାମୁ ନାମୁ
ଭଡ଼ି ଭଡ଼ି ଯାଉଛି
ଦହୁ ଅନୁଭବର ଗନ୍ଧ ।
ଭାରି ଭାରି ଯାଉଛି -----
ଦହୁ ପ୍ରତିକର ଗନ୍ଧ,
ମୁଣି ମୁଣି ଯାଉଛି
ଦହୁ ଅନୁଭବ ରୂପ ।
ମୁଁ ଯାଯାବର ବିଧିର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।
ପ୍ରାଣ ଆଶାବର ପ୍ରଥମ ମୋହନୀର
ରଜନୀର ପାଣି -----
ବିଜି କୋହୁଡ଼ର ରହିଲି,
ବ୍ୟଥା ସ୍ୱପ୍ନର ଅଗ୍ନିର ଘାଟଣାର
ବିଜି ପ୍ରତିଧ୍ୱନୀ ନାହିଁ ।
ମନର କୁହୁଡ଼ ଶିତରେ
ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାଧୀର ଶ୍ରେୟର ଅପମୟ ।

ଶିଶୁମାରଙ୍କ ତରଳ ଝାଡ଼ା : କାରଣ ଓ ନିରାକରଣ

● १५५५

[illegible]

ଝାଉଳିଆ ଓ ଚଳକାଢ଼ା ଥର ଖାଡ଼ାବାଣ୍ଟି ଶୋଭା ଦେଉଛ
 ଶାନ୍ତି, ହୃଦୟ ଓ ଦେହାନ୍ତରାସ୍ତ୍ର ସଂଗ୍ରହ ସଂଗ୍ରହୀତ ।
 ଅନ୍ୟତ୍ର କେତେକ ପ୍ରାୟ ନୀଳାଶ୍ରୁ ଦେଖା- କରୋଇଲ,
 ପିଙ୍ଗା, ପାଳାମାଲେଇ, ଶିଳିଂ କଲିଙ୍ଗ । କରାଣ୍ଡା ମଧ୍ୟରେ
 ଶୋଭାପାଳିବ ଓ ପ୍ରୋଫେସର ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ବାଚିତ, କିଏ
 ଶାନ୍ତିପାଳ ପ୍ରାୟ କାନ୍ତା ପ୍ରମୋଦ ନୀଳାଶ୍ରୁ ଓ ହୃଦୟାନ୍ତର
 ଧରା ଓ ନିର୍ବାଚିତକରେ ଶାନ୍ତିକରେ ଶୋଭା ପୁଣି କରୁଛି
 କେତେକ ଶୋଭାରେ କାନ୍ତା କାନ୍ତା କାନ୍ତାରେ ନାହିଁ ଏହି
 ନୀଳାଶ୍ରୁ ହୃଦୟ ଓ ପ୍ରୋଫେସର ମଧ୍ୟରେ ଶାନ୍ତି ପାଳିବ ସଙ୍ଗେ
 ମଧ୍ୟ ଓ ପାଳିବ ଶାନ୍ତି ପ୍ରକେଶ କରୁଛି । ଶୋଭାରେ ମଧ୍ୟ ଶିଳିଙ୍ଗ
 ଶୋଭା ଦେଖାଏ । ଶିଳିଙ୍ଗ ଦିଅ କୋଠଳ, ଶିଳା, ଭଗବତ ମଠର ଶାନ୍ତି
 ଅନ୍ୟତ୍ର ନ ଦେଖିଲ ଓ ନିର୍ବାଚିତ ନିଶ୍ଚୟ ଶୁଭାଶିଷା ପ୍ରକେଶ
 ବିକଳକେ ନାହିଁ ନ ଯୋଗେଇ ଶିଳି ଚାକାଶିଆ ଶୋଭାରେ ଶାନ୍ତି

ଗୋଟିଏ ବା ଦୁଇଟି ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବଳତା ବଢ଼ି ପ୍ରଥମେ ଏକ
 ବିକାଟ ପଦାର୍ଥ (Toxin) ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତି । କେତେ କେତେ
 ଗୋଟିଏ ଅପରାଧୀକୁ ସଂହାର କଲେ ଗୋଟିଏ ହନୁଥାଏ । ଏହା
 ପରେ ଶିଶୁର ସି ମାଧ୍ୟରୁ ତଳେହାତ । ଏ କଥାଟେବେଲେ ଶରୀର
 ଶକ୍ତି ତାହା ମଧ୍ୟ ହୁଏ । କେତେକ ଯେତେବେଳେ ସେତେବେଳେ ଏ ହଜି
 ଲୋଭପାଏ ଏହା ପାଣିପାଣି ତଳେ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ପରେ ତଳେ ତ
 ନିଜ ପ୍ରତିପାଏ ଏହିପରି ଶିଶୁମାନଙ୍କର ଦୋଷ ତାହାମାନଙ୍କ ଯାଏ,
 ଗୋଟିଏ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଲାଗି ଲାଗି ତଳେ ହାତ । ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ କରୀବର
 ଏହାମାନଙ୍କ ତଳେ ପଡ଼ି ଉଡ଼ାଉଥାଏ । ଶିଶୁର ଶୁଦ୍ଧ ବନିଯାଏ ଏ

ବାଧାକରି ଛୁଆଇଲେ ବାଟି ଥୁପ । ଗୋଡ଼ାଛାଲର ବାଘାଟାରେ
ତଳେହାଟି ପକେ କାଗ ଓ ଉଠି ଲାଗିକଟିପାରେ । ଗୋରାଲ ଓ
ବିଭେରା ଘୋରୁ ଯେଉଁ ଦାଉରିଆ ଥୁପ, ସେଥିରେ ଛାଡ଼ାରେ ନାଳ ଓ
କଟି ପଡ଼ିଥାଏ ।

**ଶରୀରରେ ଜଳୀୟ ଅଂଶର ଅଭାବ
(Dehydration) :**

ଅଧିକାଂଶ ଶେଷରେ ଦେଖାଇବା ଯେ ଦାଉରିଆ ଡୋର ଶିଳ୍ପ
 ଚଳାଉଛୁ କଳାସଂସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ନୁହେଁ । ଏହାକୁ Dehydration
 କୁହାଯାଏ । ଖରାବରୁ କଳାସଂସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ କରାଗଲାହିତ
 ଦେଖା - (୧) ଚହୁଡ଼ ପତା ଟା ଚହୁଡ଼ ପରିମାଣରେ ଦଳେଇଆଡ଼ା
 ଦେଖା (୨) ଚହୁଡ଼ ଘନସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଟା ଚହୁଡ଼ ପରିମାଣରେ ବାନ୍ଧି ନେବା
 ଏବଂ (୩) ଝାଡ଼ା ଝାଡ଼ାବା ପାଇଁ ଗୋଟାକୁ ଖାଦ୍ୟ ପାଳୀସ
 ନେବେ ।

ବୃହାତ୍‌କଟକସନର ଲକ୍ଷଣ :

ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ ଗୋବିନ୍ଦ ଓ ନନ୍ଦ କର୍ମାଣ୍ଡବ, ତମ ଲୋକସେବା
 ଦେଖେବା, ଗୋବିନ୍ଦ ମାଧବପଣୀ ନନ୍ଦ ଲାଙ୍ଗୁଳା, ଗଜେନ୍ଦ୍ର ସାନି
 ନକର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ପାଣ୍ଡୁ ପରାକ୍ରମ, ଆତ୍ମଜ୍ଞ ଗୁରୁ ବଶିଷ୍ଠା କର୍ମାଣ୍ଡବ, ପ୍ରାଣାୟାମ
 ଦୁର୍ବଳ (ପୋଷାକେନ) ଦର୍ଶିବେ, ଓଠ, ପାଟି ନିଜ ଶୁଦ୍ଧପିତା,
 ଶୁଦ୍ଧପିତା ଶ୍ରୀନନ୍ଦ ଶ୍ରୀ ବଳିଷ୍ଠ, ବଞ୍ଚିତ କର୍ମାଣ୍ଡବ, ପରିତ୍ର
 ପରିତ୍ରାଣ କର୍ମାଣ୍ଡବ ବା ପରିତ୍ର ବନ୍ଦ ଦୋଷାଣ୍ଡବ ଶ୍ରୀନାଥ
 ବିଦ୍ୟାବିଦ୍ୟାବନ୍ଦ ଶ୍ରୀନାଥ । ଏ ଶ୍ରୀ ଦେବେନ ଶ୍ରୀ ବେଦେ ବେଦେ
 ବେଦେ ଓ ବେଦେ ବେଦେ ଦାତାବନ୍ଦ ନନ୍ଦାବନ୍ଦ ନିର୍ଦ୍ଦୀତ ଦୋଷ
 ଶ୍ରୀନାଥ ।

ପ୍ରାକ୍ତମ୍ଭିକ ଚିହ୍ନିତ :

ଚିତ୍ରର ଦ୍ଵାରା ଶ୍ରୀ ଚରଣାବତାର ଏବଂ ବାଣୀ ଦେଖି ପିତାମାତା
 ଅତି ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ି । ମାତ୍ର ପ୍ରଥମକୁ କୌଣସି ଶିକ୍ଷାପଦ
 ନହେବା ଶେଷର ଚିନ୍ତାରେ ନାହିଁ । ଅନ୍ତର ପରିଣାମ ରିଜୁ ଲାଗିଲେ
 ପ୍ରାୟ ୮୫ ଶତାବ୍ଦୀ ଶିଶୁ ସ୍ତ୍ରୀ ହୋଇ ପାରିବେ । ଅଧିକାଂଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ
 ବିନା ପ୍ରାଣଧାରଣ କେବଳ ଶିଶୁ ବଢ଼ି ପାରିବେ । ପରଜା ପାଣି କେବଳ
 ଦ୍ଵାରା ଶିଶୁ ଶରୀରରେ ପାଣି ଯାଏ । ମାତ୍ର ଏହି ଶେଷର ପରିଣାମ ଅନେକ
 ପ୍ରକାରରେ ଉଦ୍ଭବ ହେଉଥିବାକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଲକ୍ଷଣମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
 କୌଣସି ଲକ୍ଷଣ ଏ ଦେଖାଯାଉଥିବା ଶିଶୁକୁ ସ୍ତ୍ରୀର ନିକଟରେ

ବାର୍ତ୍ତନିକ ଗୁରୁ ରାଧାକୃଷ୍ଣନ୍

[illegible]

ପିତାଙ୍କ କଣ୍ଠର ଉଚ୍ଚାଦନ ଉଦ୍ଗୁଲ୍ଲେଖେ । କୌଣସି ବିଦେଶୀ
ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ନ ପାଇ ଶୁଦ୍ଧବାଦ ମଧ୍ୟରେ ଡ଼କିତ ଉପାଧି ଲାଭ
କରିଥିଲେ ।

[illegible]

ଦୁଆର ସଂସ୍କୃତି ଓ ଜୀବନଧାରା

● **ଶ୍ରୀ ଚାର୍ଯ୍ୟ ଚରଣ ଲେଖକ**

[illegible]

ମୁଖ୍ୟତଃ ଜନତା ଦଳର ନିର୍ବାଚନ ବିଜୟ ହେବାପରେ ନିଜେ ନେତାମାନ
ଆଜି କାଳରେ ଗୁମା ସହଯୋଗ ଆଶାପୂର୍ବକ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରି
ରାଜ୍ୟ, ନେତାମାନେ ହେବାପରେ ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦ ବାହାରେ ଓ
ନାଥ ଶ୍ରଦ୍ଧାଳୁ, ପୂର୍ବ ଗୁମାସ୍ତାମାନେ ଗୋପନୀୟ କ୍ଷମାପତ୍ର
ସମ୍ପର୍କରେ କଲେଜିଆଣା, ଗଲେ ପଞ୍ଚ ଶେଷି ଶା ବଳେ ପରିଧାନ
ଏବଂ ଏହି କର୍ମ ପ୍ରଣାଳୀ ପୋଡ଼ାମାନ ଆଦି କରିଥାଆନ୍ତି ଓ

ଜଗନ୍ନାଥ ବିଜୟାଷ୍ଟମୀ ଦ୍ଵାରା ଓ ଗୁପ୍ତ ପକ୍ଷୀର ଲାଙ୍ଗୁଳେ ଲେଖା
ଦେଖାଇ ପକ୍ଷୀର ପରା ଓ ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରତି ପୁର ପୂଜା
କରାଯାଏ । ଏମାନେ ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଲି ଓ ବସନ୍ତୀ ପୂଜାରେ
ମାଧବପୁରୀର ମହାପାତ୍ର ପଦ ବିକାଶରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଓ ମାଧବପୁର
ରାଜା ପକ୍ଷୀକୁ ଶୁଭାକ୍ଷୟ ଦେଇ ସେମାନେ ପାଧାରଣ ଓ
ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ କରି ଯାହାଦେବ କଲେଗ । ପୁରୀର ଗଙ୍ଗା ଓ
ପରୀ ନଦୀର କୂଳ ଗାଆଁ ଗହଳ କରନ୍ତି । ଏବେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରରେ
ଗାୟନ କରା ଯାଏ ଯେଉଁଥାଏ । ଏମାନେ କୁରୀ ବା
କେବେ ନିଆଁଲୋକରେ ପ୍ରଧାନ ଅସ୍ତ ଓ ଶୁଭ ମାତ୍ର ଓ ବା
କେବେ ନିଆଁଲୋକରେ ଧ୍ୟାନ । ଶେଷେ କିନ୍ତୁ ଗୋବିନ୍ଦ
ଦ୍ଵାରା ଓ ଗୋବିନ୍ଦ ଧ୍ୟାନ ଦ୍ଵାରା ନିଆଁଲୋକରେ ନିଆଁ ଶୁଭାକ୍ଷୟ
କରନ୍ତି କାରଣ କାରଣ ଯାତ୍ରା ଶେଷେ କାର୍ତ୍ତିକ ମୁଖରେ
କେବେ ମଧ୍ୟ ନିଆଁଲୋକରେ କରନ୍ତି । ମୁଖ୍ୟ ଶ୍ରୀ
କେବେବେ ଗୋବିନ୍ଦ ନିଆଁଲୋକରେ କେବେବେ ନିଆଁଲୋକରେ
ଧ୍ୟାନ କରନ୍ତି ଧ୍ୟାନ ଦେଖାଯାଏ । ସେମାନେ ଶ୍ରୀ
କର୍ତ୍ତାମାନ ଓଡ଼ିଆ । ପୁରୀର ସେମାନେ ମୁଖ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଓ
କେବେବେ କରନ୍ତି । ପୁରୀର କେବେବେ ମୁଖ୍ୟ ଶ୍ରୀ
ଶ୍ରୀରାଜା ଧ୍ୟାନ ଦେବ ଓ ଧ୍ୟାନ ମାନରେ ଧ୍ୟାନ କରି ଧ୍ୟାନ
ଯାତ୍ରାଦ୍ଵାରା କେବେବେ ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନରୁ ଧ୍ୟାନ କରି ଧ୍ୟାନ
ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ
ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ

ଦୁଆଇନାମାନ ବେନାମାନ ଶୁଦ୍ଧକରି ବୁଦ୍ଧବାନ କରି ଗୁଣମୟ
କରିଦେଲେଣି । ଦେବମାନଙ୍କର ପାଇଁ ଶୁଦ୍ଧକରି ଦୁଇ ଗୋଟି ପାଇଁ ଗା
ଦୁଇ ଧର୍ମକର ବଦଳ ଦେଇପାଏ । ଏହା ନିଜ ଦେଶର ପ୍ରାୟ
ବେନାର ପ୍ରଭୃତି ଶାନ୍ତି ନାଟର ନାଟକିଆ ପରି ଦେଖିବା ପାଇଁ
ଦେଖି ପରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୁଆଇ ମରେ ନିଶିବାରେ ଦେଖାଯାଏ ।
ଦୁଆଇନାମାନଙ୍କର ଦଳ ବଡ଼ ଦୋଳ ନିଶିବାରେ ପଡ଼ି ନିଜ ଶୁଦ୍ଧ
ବଦଳ ପ୍ରାୟ ବଦଳାତ ପଦାର୍ଥ ଦୋଳର ରାଶି ଶୁଦ୍ଧି ପାଇଁ
ନିଶିବା କରି ନିଶିବାପାଇଁ କରିପାଆନ୍ତି । ଶୁଦ୍ଧ ନିଶିବା
ଦେବମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ବିନୋଦନ କେନ୍ଦ୍ର ନାମକ ଏ ନିଶିବା
ଅବସ୍ଥା ଏହି ନାମକ ବିବାଦ ପରିପଟ୍ଟୀ ଅଟେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିଶିବା
ନିଶିବା ପଦାର୍ଥ କିଛି ଗାମର ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡର ଦେଖିବା ପାଇଁ
ଦେଖାଯାଏ । ଏହି ନାମକର ବିଶେଷ କାରଣର ନିଶିବା ପଦାର୍ଥ
ଦେଖିବା ପାଇଁ । ଦୁଆଇନାମାନଙ୍କ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରକାର ଦେଖିବା ପାଇଁ

ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାରେ କଥା ହୁଅନ୍ତି

● ସମସ୍ତ ସେବାଗତ ଚିଠି

[illegible]

ପିତାଙ୍କର ପ୍ରବେଶର ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ସାବିତ୍ରୀ ଡେଇଁଲେ ଶିଶିତାଦୀ
“କିପାଇ ନାହିଁକି ପଣି ନାହିଁକି ସ୍ଥାନବାସୀ ଅବିଦ୍ୟାବଳ ବଂଶଜରେ
କିଆରୀକି କିଆରୀକି ପାଣିର ଶାସକମାନେ ଘରଟି
କୋଳାଡ଼ାକୋଳା ଗୁଡ଼ିକାମାନଙ୍କୁ ଘର ଡାଢ଼ିର ଅଧିକାରୀକରାଉ
ଦିଅନ୍ତି ତହୁଁ କାହିଁକି ତାଙ୍କ ଉପରେ ପରାସ୍ତୀ ଭାଷା ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ନିଜ
ପାତ୍ରତାଆଦି ଖୋସି କରି ଦେଖିଥିଲେ ସେପରି ଭୂତମୁଖ “ଦାସର
ସ୍ଥାନର ଗୋଟିଏ ନୁହେଁ । ଏକ ବାସ୍ତବିକ ମର୍ଯ୍ୟାଦାର ପ୍ରତୀକ ପଣି
ସ୍ଥାନବାସୀମାନଙ୍କ ଅବ୍ୟୟ ଗଣତା ହିଁ ତାହା । ତେଣୁ ଏହା ଶିକ୍ଷା
ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କୃତ ସ୍ଥାନ କାହିଁକି ପଢ଼ାଉ ।

[illegible][illegible]

ପ୍ରଭୁ ଶାନ୍ତି ଦାଉ ପଢ଼ିଲେ ଯେକୌଣସି ନରାୟଣ ମନ୍ତ୍ର
ପଢ଼ିଲେ ତାହା ମୁଣ୍ଡ ଓ ଗୋଡ଼ା ମଧ୍ୟ ପୁଣି ବିଦ୍ୟା ବୋଲି ଲେଖି
ଦେଖିବୁ-ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶାନ୍ତିଦେବୀ-ଶିବାଦେବୀ ଏହି ଶାନ୍ତି ।
ଶାନ୍ତିଦେବୀ ପ୍ରଭୁଦେବୀ ଶାନ୍ତିଦେବୀ ଶାନ୍ତିଦେବୀ ଶାନ୍ତିଦେବୀ
ନାହିଁ ସେ ନାହିଁ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଶାନ୍ତିଦେବୀ ନାହିଁ ଶାନ୍ତିଦେବୀ
କଥାବାର୍ତ୍ତା ନାହିଁ ନାହିଁ ଏହା ନାହିଁ ନାହିଁ
ଶାନ୍ତିଦେବୀ । ଏହା ଏହା ପ୍ରଭୁଦେବୀ ଶାନ୍ତିଦେବୀ
ଶାନ୍ତି । ଶାନ୍ତିଦେବୀ ଶାନ୍ତିଦେବୀ ଶାନ୍ତିଦେବୀ ଶାନ୍ତିଦେବୀ
ଶାନ୍ତିଦେବୀ ଶାନ୍ତିଦେବୀ ଶାନ୍ତିଦେବୀ ।

[illegible]

ପରିଷଦ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବା ପରେ ପ୍ରଥମ ସଭାରେ
ପରିଷଦ ବୈଷୟିକ ସମୀକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗଠନ ।

ଜାତୀୟ ଆରବ ଦେଲ - ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ
ପ୍ରତିଷ୍ଠା । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଗଣନା କରାଯାଇ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଛି ।
କମିଶନରୀର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗଠନ କରାଯାଇଛି ।
ପରିଷଦର ଅବସ୍ଥା ଶେଷରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଛି ।

ଭାଷା ଅନେକ, ଦେଶ ଗୋଟିଏ

● ଶ୍ରୀମତୀ ବିଜୟା ମହାପାତ୍ର

ଆମ ଦେଶର ନାମ ଭାରତବର୍ଷ । ଏହି ଦେଶରେ ଅନେକ ଭାଷାଭାଷୀର ଲୋକ ଅଛନ୍ତି । ଏହି ଭାରତବର୍ଷର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଦେଶର ଭାଷା ଅଲଗା ଅଲଗା । ଓଡ଼ିଶାର ଭାଷା ଓଡ଼ିଆ, ଆସାମର ଭାଷା ଆସାମୀ, ବଙ୍ଗର ଭାଷା ବଙ୍ଗଳା, ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶର ଭାଷା ଟେଲୁଗୁ, ତାମିଲନାଡୁର ଭାଷା ତାମିଲ, ମହାରାଷ୍ଟ୍ରର ଭାଷା ମରାଠି, ଗୁଜରାଟର ଭାଷା ଗୁଜରାଟୀ । ସେହିପରି ଅନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶଗୁଡ଼ିକର ଭାଷା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ । ଆମ ଦେଶରେ ଏହିପରି ୧୯ ପ୍ରକାରର ଭାଷା ଅଛି । ଶାଳି ସେତିକି ତୁଳେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାର ଲୋକମାନେ ଅଛନ୍ତି । ଯେପରି କୋଣାର୍କର ପାର୍ବତୀନାଥ ପାଣି କେତେକ ଭାଷା ଅଛି, ସେହିପରି ଅନ୍ୟ କେତେକାଂଶର ଲୋକଙ୍କ ପାଖେ ମଧ୍ୟ ଅଲଗା ଅଲଗା ଭାଷା ଚାଲିଛି ।

କେଶବୀ ସାତ ନା ମେଳା ବୁଲିଲାକେଲେ ସେମାନେ କେତେପ୍ରକାର ବେଶ ପୁଷାକ ଲୋକ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ । ସେମାନେ ପରୁ ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୁଅନ୍ତି । ଯିଏ ଯାତାର ଭାଷା ନିଜନିଜ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରନ୍ଥାନ୍ତି । ପରିଷଦ ସଭାରେ ଆଜଣା ବୁଝିପାରୁନାହିଁ ତଥାପି କେତେକ ଗଦ ବୁଝିପାରୁ ନା ତଳି ଗାଣେ । ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟବହାର ଖୁବ୍‌ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଅଲଗା ଦୋହଧାସ । ସେମାନେ ତାଙ୍କର ନିଜନିଜର ଭୂମି ଅନୁସାରେ ଖାଉଣା, ପିନ୍ଧା, ନାସନା, ଗାଉଣା, ପୁରୁଟି କରିଥାନ୍ତି । ମଟ କା ମେଲରେ ଅଲଗା ଅଲଗା ଭାଷାର ଲୋକମାନେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କେତେପ୍ରକାର ମଧ୍ୟ ହେବୁ ସେହି ଗମସ୍ତ ଭାଷା ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନ ଭଳି ଗୁଣାଯାଏ । ଠିକ୍ ସେହିପରି ଆମଦେଶରେ ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାର ଲୋକମାନେ ରହିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଫଳସ୍ଥ କହନ୍ତି "ଆମେ ଭାରତବାସୀ" । ସେମାନେ ଫଳସ୍ଥ ବିଭିନ୍ନ ଭାଷା ଧରି ଧରି ଲୋକ ଯାହା ଶୁଣି ଭାବନା କରନ୍ତି, ସେମାନେ ସେମାନେ ସେମାନେ କହନ୍ତି ।

ଆମ ଭାରତର ପାହିଁଟା, ବନ, ସଂସ୍କୃତ ପର୍ବପର୍ବାଣି ସେହି ଗମସ୍ତ ଭାଷାକୁ ନେଇ ଗଢ଼ିଉଠିଛି । ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୋଟିଏ ପର୍ବପର୍ବାଣି ମାଲ୍ୟାଲାମ ଧଳାକପାକୁ ଭିନ୍ନ । ତାହା ଜଗନ୍ନାଥର ଛଟ ଓ ପନ୍ଥକଣ୍ଡେ ଆସାପୋକର ଛଟ । ତଥାପି ଗମସ୍ତର ରଥା ଏକ । ସେହି ଗମସ୍ତ ପର୍ବପର୍ବାଣି ଭିନ୍ନ ଧରଣର ଯୋଗୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଭବେଷ୍ୟ ଗ୍ରାସ୍ ସମାନ ଧ୍ୟାନଥାଏ । ଗମସ୍ତେ ଆମଦେଶର ମଧ୍ୟରେ ଗମସ୍ତାକେ କହନ୍ଥାନ୍ତି । ସେହିପରି ଭିନ୍ନ ଭାଷାଭାଷୀ ବା ପ୍ରଦେଶର ଲୋକମାନେ ନିଜନିଜର ପିଠିକୁ ପୁଣି କହୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଗମସ୍ତବର

ଆରାଧ୍ୟ ଦେବତା ସଦାକେହି ଶୁଣିବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ଗମସ୍ତ ଭଗବାନର ଘିନଘିନ ଗୁଣମାଟ । ସେହିପରି ବିଭିନ୍ନ ଭାଷା ମଧ୍ୟର ଗମସ୍ତବର ପ୍ରକାର ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ । ଯେପରି ବଙ୍ଗଳା ପର୍ବତ ଆସାମୀ ଭାଷାର ଓ ବଙ୍ଗ, ଆସାମୀ ସହିତ ପଡ଼ିଆ ଭାଷା ସାମାନ୍ୟତା ରହିଛି । ସେହିପରି କେତେକାଂଶରେ ଟେଲୁଗୁ ଭାଷା ମଡ଼ିତ ତାମିଲ ଭାଷା ଓ ତାମିଲ ଭାଷା ସହିତ ମାଲ୍ୟାଲାମର ଗମସ୍ତାଏ । ତିନି ପହିତ ସଆବା ଓ ମରାଠି ଭାଷାର ସାମାନ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ । ଏହିପରି କେତେକ ଭାଷାଭାଷୀ ଯେଉଁ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ସଂସ୍କୃତି ପରମ୍ପରା ଗମସ୍ତର ଗମସ୍ତାକୁ ମିଳିଥାଏ । ସେପରି ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ପୁରାପରି, ଗୋରା ଗଡ଼ି ବଙ୍ଗଳାମାନଙ୍କ ପୁରାପରି, ଉପାସନାରେ ଗମସ୍ତର ଗମସ୍ତା । ଗୁଜରାଟୀ ମାନଙ୍କ ନୀତିନିୟମ, ଖୁଲିଗଳ ସହିତ ମଧ୍ୟ ଲୋକଙ୍କର ଆତ୍ମର ବ୍ୟବହାର ଓ ସଂସ୍କୃତିର ମେଳ ଗମସ୍ତର ଦେଖାଯାଏ । ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାର ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାହ ଓ ବିବାହ ସ୍ଥାପନ ହେଉଛି । ଯଦାହାତ ଦେଶରେ ଶାନ୍ତିସ୍ଥାପନ ଓ ଏକତା ବଢ଼ିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛି । ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଭାଷାର ଲୋକ ମଧ୍ୟରେ ଚିତ୍ତିପତ୍ର ଦେବାକେବଳ ହେବୁ ଶୁଣିବା ସୁ ବିଶାସପାତ୍ରୁଛି ।

ଆମେ ଗମସ୍ତେ ଭାରତମାନଙ୍କ ପକ୍ଷର । ତାହା କେତେ ଆମେ ବଢ଼ିବୁ । ଏକ ପାଣି, ପତନ ଓ ଆହାତରେ ଆମେ ଶାନ୍ତ ଧାରଣା କରୁଛୁ । ଯଦିବ୍ୟ ଆମର ଭାଷା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ମାଟ ଧାରଣା କରୁଛୁ । ଯଦିବ୍ୟ ଆମର ଭାଷା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ମାଟ ଧାରଣା କରୁଛୁ । ଆମେ ଗମସ୍ତେ ଦେଶର ଗମସ୍ତ ସୁଦ୍ଧା ଗମସ୍ତେ ଆମର ଗମସ୍ତ । ଏଥିପାଇଁ ଅନେକ ବ୍ୟାପିତ୍ତ ଆମର ଗମସ୍ତେ ଆମର ଗମସ୍ତ । ଏଥିପାଇଁ ଅନେକ ବ୍ୟାପିତ୍ତ ଆମର ଗମସ୍ତେ ଆମର ଗମସ୍ତ । ଆମେ ଭାରତର ବିବାହ ପାଣି ଗମସ୍ତ ସେବାରେ ଲାଗିପଡ଼ିଥାନ୍ତି । ଆମେ ଭାରତର ବିବାହ ପାଣି ଗମସ୍ତ ସ୍ବାସ୍ଥକୁ ବଳାନ୍ତି ହେଉ । ଭାରତକୁ ସ୍ବାଧୀନ ଧ୍ୟାନ ପାଇଁ ଗମସ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଭାଷା ବା ପ୍ରଦେଶର ଲୋକମାନେ ଯେ ରହିଥିଲେ ତାହାହିଁ, ଗମସ୍ତ ଭାରତ ବଞ୍ଚନ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାଭାଷୀ ଲୋକେ ନିଜ ନୀତିନିୟମ ଗମସ୍ତ ପୁଣି, ଗାଣିତ୍ତ ଗୁଣକର୍ମ ଗମସ୍ତେ ଗମସ୍ତେ ଗମସ୍ତାକେବଳ ଆମ ଦେଶକୁ ସ୍ବାଧୀନ କରିଥିଲେ ।

ଏକତାଟି ବଳ ଯେଉଁ ଗାଟି ମଧ୍ୟରେ ଯେତେ ବେଳା ଏକତା ଗମସ୍ତେ, ସେହିପରି ସେତେ ଆତ୍ମତା ହୋଇ ରହିଛି । ଦେଶର ଗମସ୍ତ ପାଣି ଆମେ ନିଜନିଜ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ ପମସ୍ତ ଗମସ୍ତାକେବଳ । ଆମର ଭାଷା ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଗମସ୍ତେ ଗମସ୍ତାକେବଳ । ତେଣୁ ଆମେ ଗମସ୍ତେ ଗମସ୍ତାକେବଳ ଗମସ୍ତାକେବଳ

କାହା ଚେତନା' ଶ୍ରୀ ଶୁଭେନ୍ଦୁ କୁମାର କୁମାରଙ୍କ
ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରବନ୍ଧ 'ନବମ ପ୍ରବନ୍ଧ' ଆନନ୍ଦିତ ହେଲି । ଗୁରୁତ୍ବ
ଏବଂ ବିଶେଷତା ଏହାପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି ।
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଶେଷତା ଏହାପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି ।
ଏହି ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ
ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶ ପାଇବାପାଇଁ, ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ
ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶ ପାଇବାପାଇଁ, ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ

ଏହି ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶ ପାଇବାପାଇଁ, ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ
ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶ ପାଇବାପାଇଁ, ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ

ଏହି ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶ ପାଇବାପାଇଁ, ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ
ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶ ପାଇବାପାଇଁ, ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ

ଏହି ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶ ପାଇବାପାଇଁ, ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ

ଏହି ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶ ପାଇବାପାଇଁ, ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ
ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶ ପାଇବାପାଇଁ, ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ

ଏହି ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶ ପାଇବାପାଇଁ, ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ
ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶ ପାଇବାପାଇଁ, ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ

ଏହି ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶ ପାଇବାପାଇଁ, ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ
ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶ ପାଇବାପାଇଁ, ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ

ପ୍ରଶ୍ନ ଚର୍ଚ୍ଚା ପାଇଁ ପ୍ରବନ୍ଧ

ବେଙ୍ଗଲ ୩୧/୧୦/୧୯୯୦ ପ୍ରଶ୍ନ ଚର୍ଚ୍ଚା ପାଇଁ
ନବମ ପ୍ରବନ୍ଧ

ପ୍ରଶ୍ନ ଚର୍ଚ୍ଚା ପାଇଁ

ପ୍ରଶ୍ନ

ପ୍ରଶ୍ନ
ପ୍ରଶ୍ନ
ପ୍ରଶ୍ନ
ପ୍ରଶ୍ନ

ପ୍ରଶ୍ନ

ଅମିତ ଯତ୍ନ

ଦେଶର ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିକୁ ଯୁକ୍ତକାଳୀନ ଭିତ୍ତିରେ ମୁକାବିଲା କରିବାରେ ହେଲା ବିରାଟଯାତ୍ରା

—ରାଜ୍ୟପାଳ ଶ୍ରୀ ଶର୍ମା

ରାଜ୍ୟର ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିକୁ ରୋକିବା ନିମନ୍ତେ ଅଗ୍ରାଧିକାର
ଦିଆଯାଇଥିବା ବେଳେ ନିଆଯାଇଥିବା ନୟନ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି
ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ଶାନ୍ତିର ବିକାଶ ବିଷୟ ଓ ସେଥିପାଇଁ ଗଣତନ୍ତ୍ରତା
ନିଶ୍ଚିତ ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରତି ଏକାକୀ କାରଣ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ
ଗଣାଯିବାକୁ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜ୍ୟପାଳ ଯତ୍ନବଳ ଶର୍ମା ପରାମର୍ଶ
ଦେଇଛନ୍ତି ।

ସମସ୍ତ ମୁକାବିଲାରେ କେବଳ ଯୋଗଦେଇ ରହିବା
ନିୟମିତକାଳୀନ ଜନସଂଖ୍ୟା ଗଣନାରେ କେବଳ ବିଶେଷିତ
ଆହୁରି କେବଳ ଜନସଂଖ୍ୟା ବିକାଶ କେବଳ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣପାଇଁ ଅବଶ୍ୟକ
ପ୍ରାଥମିକ ପଦକ୍ଷେପ ଜନସଂଖ୍ୟା କେବଳ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଉପରେ ଏକ ନିୟମ
ପାଇଁ ସ୍ଥାପନା "ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କାରଣ ପ୍ରଣାଳୀ" ଶୀଘ୍ର
କମିଶନାଟର ଉପାଦାନୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ନାମକର ରାଜ୍ୟପାଳ ମୁଖ୍ୟ
ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହ ଯୋଗ ଦେଇ ନିୟମ ରଖିବା ଆଦି ଯୋଜନା ଦେଖିଥିବା
ପ୍ରତିନିଧାନଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଛନ୍ତି ।

କିନ୍ତୁ ଏ ଦିନର ନୟନ ଜନସଂଖ୍ୟାବୃଦ୍ଧିକୁ ରୋକିବାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ
କାରଣାତ୍ମକ ନୟନ ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଆଶ୍ୱାସରୁପୀ ପଦକ୍ଷେପ ଦେଇ
ପାରିନାହିଁ । ଏହାର କାରଣ ନିମ୍ନଲିଖିତ କିଛି ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତ
ରାଜ୍ୟର ଅଧ୍ୟାପକ ଶିକ୍ଷାକୁ ସେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ।
ଦେଶର ଜନସଂଖ୍ୟାର ଏକ ବିଶାଳ ଅଂଶ ଶ୍ରାମିକରେ ରହୁଥିବାକୁ
ଓ ଯୋଗାଯୋଗ ଆହୁରି ଅବଶ୍ୟକ ଯୋଗୁଁ କୋଟସଂଖ୍ୟା କମିଯିବା
ବିଶେଷତାକୁ ସେମାନେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଥିବା କାରଣ ଦେଖିପାରେ ।
ଏହି ଜନସଂଖ୍ୟାକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ ବିଶୁଦ୍ଧ ନକରି ସାମୁଦିକ ଭାବେ
ସମାଜ ସମାଜ ଏହାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବନ ଦେଇ ଶ୍ରୀ ଶର୍ମା ନୟନ
ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ । ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା
କେବଳ ଗରଜାତୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟକ ନୁହେଁ ଓ ଏଥି ନିମନ୍ତେ
ଜନତନ୍ତ୍ରତା ଆହୁରି ଏହି ପ୍ରଗତିଶୀଳ ନିମନ୍ତେ ସହଯୋଗ ଏହାକୁ
ପ୍ରସ୍ତାବନ ଦେଇ ରାଜ୍ୟପାଳ ପ୍ରକାର କରିଥିଲେ । କମିଶନାଟରେ
ଆବେଦନ ପ୍ରସ୍ତାବନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ଏହି ଦିନ

ସମସ୍ୟାଟିକୁ ପ୍ରଶ୍ନୀତ କରାଯାଇ ପାରିବ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ଶର୍ମା ଏହି
ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କରିଥିଲେ ।

ଜଳର ବିଶୁଦ୍ଧିକାରକରୁ ନୂତନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏକ ପ୍ରକାର
ତାଳର ଆବିଷ୍କାରରେ ୧୯୫୨ ରେ ଜନସଂଖ୍ୟା ୩୨ କୋଟି
ପ୍ରାୟରେ ତାତ୍ତ୍ୱିକ ବଢ଼ି ବଢ଼ି ୮୨ କୋଟିରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ
ଯୋଜନାକାରୀମାନଙ୍କର ଶକ୍ତିର ଉତ୍ତରଣର କାରଣ ଦେଖି
ଦେଖି କରିଥିଲେ । ଏହାର କାରଣ ନିମ୍ନଲିଖିତ କେବଳ କମିଶନର
ଦ୍ୱାରା ନିୟମାବଳୀ କନଟ୍ରୋଲରୁ ନିଶ୍ଚିତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପାଇଁ ସମସ୍ତ
ସ୍ତରରେ ଦେଖି କମିଶନରୁ ସେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ଜଳର ବିଶୁଦ୍ଧିକାରକରୁ ଜନସଂଖ୍ୟା ଗଣନାରେ କେବଳ
କିଛି କିଛି ତଥ୍ୟ, ପ୍ରାଥମିକ-ପ୍ରାଥମିକ ଜନସଂଖ୍ୟା କେବଳ ପ୍ରତି
ଶ୍ରୀ ଶର୍ମା କୁ ଅବଗତାଏ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଯୋଗଦାନ କରି
ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ କେବଳ ଉଚ୍ଚତର ସମସ୍ୟା ତା ନୁହେଁ, ଏହା
ବିଶୁଦ୍ଧ ଏକ ବିଶାଳ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୋଲି ସେମାନେ କହିଥିଲେ । ଏହି
କମିଶନାଟରେ ଆଲୋଚିତ ବିଷୟ ସମସ୍ତେ ପରାମର୍ଶୀ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଜନସଂଖ୍ୟା କୋଟସଂଖ୍ୟା
ପାରିବ ବୋଲି ପ୍ରକାର କରିଥିଲେ ।

ଆହୁରି କି ଉପକ୍ରମରେ କେବଳ ପରାମର୍ଶ
ଶ୍ରୀ ଶର୍ମା ପ୍ରାଥମିକ ସମସ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଓ ପ୍ରତିନିଧାନଙ୍କୁ
ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ ।

ଭାରତ ଛାଡ଼ ଆନ୍ଦୋଳନର ଦୁଇଟି ଗାଥା ଯୁବ ସମାଜର ମାର୍ଗଦର୍ଶକ ହେଉ

କିନ୍ତୁ ଏ ଦିନର ନୟନ ଜନସଂଖ୍ୟାବୃଦ୍ଧିକୁ ରୋକିବାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ
କାରଣାତ୍ମକ ନୟନ ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଆଶ୍ୱାସରୁପୀ ପଦକ୍ଷେପ ଦେଇ
ପାରିନାହିଁ । ଏହାର କାରଣ ନିମ୍ନଲିଖିତ କିଛି ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତ
ରାଜ୍ୟର ଅଧ୍ୟାପକ ଶିକ୍ଷାକୁ ସେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ।
ଦେଶର ଜନସଂଖ୍ୟାର ଏକ ବିଶାଳ ଅଂଶ ଶ୍ରାମିକରେ ରହୁଥିବାକୁ
ଓ ଯୋଗାଯୋଗ ଆହୁରି ଅବଶ୍ୟକ ଯୋଗୁଁ କୋଟସଂଖ୍ୟା କମିଯିବା
ବିଶେଷତାକୁ ସେମାନେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଥିବା କାରଣ ଦେଖିପାରେ ।
ଏହି ଜନସଂଖ୍ୟାକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ ବିଶୁଦ୍ଧ ନକରି ସାମୁଦିକ ଭାବେ
ସମାଜ ସମାଜ ଏହାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବନ ଦେଇ ଶ୍ରୀ ଶର୍ମା ନୟନ
ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ । ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା
କେବଳ ଗରଜାତୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟକ ନୁହେଁ ଓ ଏଥି ନିମନ୍ତେ
ଜନତନ୍ତ୍ରତା ଆହୁରି ଏହି ପ୍ରଗତିଶୀଳ ନିମନ୍ତେ ସହଯୋଗ ଏହାକୁ
ପ୍ରସ୍ତାବନ ଦେଇ ରାଜ୍ୟପାଳ ପ୍ରକାର କରିଥିଲେ । କମିଶନାଟରେ
ଆବେଦନ ପ୍ରସ୍ତାବନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ଏହି ଦିନ

ରାଜ୍ୟର ଛାଡ଼ ଆନ୍ଦୋଳନରୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମ କରିବାରେ
ଦେଖିବା ଅଧ୍ୟାସ ବୋଲି ଅଭିହିତ କରି ଶ୍ରୀ ଶର୍ମା ଦେଖିବା
ଆହୁରି ଦେଖିବା ସହଯୋଗ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀଙ୍କୁ

ସଂସ୍କୃତ ସ୍ତୋତ୍ର - ଶତପଥବ୍ରହ୍ମ - ୧୩
ଶ୍ରୀ କରାହାରୀ

ବେଢ଼ିଆଙ୍କ ଡାକିଲା ଆସିଏ ଜଗାଯାକ ଅବିଭାଗନାମୀକୁ କଲ୍ୟାଣ
 ଚିନ୍ତାଧର ଘର ସୁଦୈବ୍ୟ ଅବିଭାଗ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କର୍ତ୍ତାମୁଖ୍ୟ କୁ
 କଲ୍ୟାଣ ଚୋରା ପୁଣ୍ୟନାମୀଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କର୍ତ୍ତାମୁଖ୍ୟ କୁ
 ଦିଆଯାଉଛି ।

ମାହାତ୍ମା ଅନ୍ଧକର ବହୁ ଆଶାକ୍ଷିତ ହୁଏ
ଯୋଜ୍ଞା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ

ଏକ ବ୍ୟତୀତ ମଞ୍ଚ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ନିକଟ
ଅନିବାର୍ଯ୍ୟତାରେ ନିମିତ୍ତ ନାହାନ୍ତି ତଦୌ ନୁହେଁ ନିଜେ
କରିଥିଲେ । ଏହି ଉପଲକ୍ଷେ ନାମକରଣ ପ୍ରାୟ ୧୫
ଲକ୍ଷାଧିକାରୀ ଶ୍ରୀ ବିଶେଷ କିନ୍ତୁ ତାହା ପୌରୋହିତ୍ୟ
ଅନୁସ୍ଥିତ ଏକ ବ୍ୟାପାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମଞ୍ଚ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ନିକଟ
କରିଲେ ଯେ ଏ ଲକ୍ଷ ବ୍ୟାପାର ନିମିତ୍ତ ଏହି ତଦୌ ନିଜେ
ନିଜ ଅନ୍ତର ଦେଖିବାକୁ ବ୍ୟାପାର ପ୍ରାରମ୍ଭ କରି ଅନ୍ତରା
ଏହାକୁ ଦୁଇୋଇ ଉପକୋଶ କରିବାକୁ ଯେଉଁ ଯେ ପ୍ରାଣ ଯେଉଁ
କରିଥିଲେ ।

ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ
ନିକଟରେ ଆସନ୍ତି ଅଭିଯୋଗ ଉପସ୍ଥାପିତ
କରିବା ପୂର୍ବରୁ ବିଭାଗୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର
ଉପଯୋଗ କରନ୍ତୁ

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସାଗର ପୁସ୍ତକାଳୟ ଉତ୍କଳ ପାଠ
ଆଲୋଚନା

[illegible]

ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ବୈଠକରେ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା
ବିଭାଗ ଗାସନ ଏବଂ ପ୍ରାଣ ଶରଣେ, ଗାସନ
ପ୍ରାଣେ ବିଭାଗ ଗାସନ ଏବଂ ପ୍ରାଣେ ଶରଣେ

ସୁବଳାକାଶ ଯେ ରାଜ୍ୟର ଶିଳ୍ପ ଓଦର ମହତ୍ତ୍ୱପାଳୀମାନଙ୍କର
ପୁରୀ ଏକାଂଶ ଶିଳ୍ପ ଓଦର ମହତ୍ତ୍ୱପାଳୀ, ଯେଉଁଠାରେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
“ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ” ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇପାରି ନାହିଁ । ଏଥିପାଇଁ ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧି-
ଜାତୀୟ ଶିଳ୍ପାକାଶାଳୀ, ଉଦ୍ୟୋଗକାରୀ ଏବଂ ସର୍ବ-
ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବରାକର ଦାବୀ ହୋଇ ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ ।
ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଶିଳ୍ପାକାଶାଳୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣୀୟ
ପ୍ରଣାଳୀରେ, ଉଚ୍ଚବ୍ୟାପକ ପଦ୍ଧତି ଉପସ୍ଥାପନ କରି ଯୋଗାଣ ହୋଇପାରୁ
ନଥିବା ଯୋଗୁଁ ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇପାରୁ ନଥିଲା । ଶିଳ୍ପ ନାହିଁ
ଶ୍ରୀ ରାଜ୍ୟର ଉଦ୍ୟୋଗ ପଦ୍ଧତିରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବାକୁ
ଯାଉଥିବାରୁ ଶିଳ୍ପର ଦୀର୍ଘ ଦିନର ଅଭାବ ପୂରଣ ହୋଇପାରେ ।
ଯେଥିପାଇଁ ଏହି ନୀତିକଲ ଥାନରେ ବ୍ୟବହାରର
ଶୋଧିଯାଉଛି ।

ସମସ୍ତ ଆଦିବାସୀ ଉତ୍ସାହୀ ବୁଦ୍ଧ ଏବଂ ମୂର୍ଖ
ତୈତ୍ତି-ଏ-ସି-ମାନଙ୍କର ଶିକାରୀ ମୁକାବଲ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନା
ଲୋକଙ୍କ ପାଖରେ ମୁକାବଲ ପଦ୍ଧତିରା ଗ୍ରହଣକାରୀ ଗ୍ରହଣକାରୀ
ପ୍ରକାରର ସମସ୍ତ ଦେଶରେ ସାଧାରଣ ଜଣେ ଉପସ୍ଥାପନା ଗ୍ରହଣକାରୀ
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବୁ ନେତାଙ୍କୁ । ସୁଦୃଶ୍ୟୋଗ୍ୟ ଗେ ସମସ୍ତ
ବୈମାନ ଦେଶର ବୁଦ୍ଧ ଆଦିବାସୀଙ୍କୁ ଏବଂ ମାନବ ବୁଦ୍ଧ
ତୈତ୍ତି-ଏ-ସି ବୁଦ୍ଧ ସୋପାନ କରାଯାଇଛି । ଏହି ବୁଦ୍ଧଙ୍କୁ
ମଧ୍ୟରୁ ଦେଶର ବୁଦ୍ଧ ଆଦିବାସୀଙ୍କୁ ବୁଦ୍ଧଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦେଶରୁ
ଫଳାଫଳ ରାଜ୍ୟର ଅବଶିଷ୍ଟ ଦେଶର ମନ୍ତ୍ରୀ ସୁଦ୍ଧା ଏବଂ
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦେଶର ପାଇଁ ନିଶ୍ଚିତ ନିଆଯାଇଛି ଏବଂ
ସରକାରଙ୍କ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏବଂ ବୁଦ୍ଧମାନଙ୍କ
ଲୋକମାନଙ୍କ ଚିନ୍ତା ଦେଶର ଭୂତଳ, ଗ୍ରହଣକାରୀ ବାସୀ
ଆଉ କେତେକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟଙ୍କ ସାମଗ୍ରୀ କେତେକ ଗ୍ରହଣକାରୀ
ଦିଆଯାଏ । ଏହି ବୁଦ୍ଧଙ୍କର ଲୋକଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣକାରୀ ପଦ୍ଧତିରା
ବୁଦ୍ଧ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏ ବାବଦକୁ ଅଧିକାଂଶ ଗ୍ରହଣକାରୀ ପଦ୍ଧତି
ପଦ୍ଧତି ଗ୍ରହଣକାରୀ ଏବଂ ଏ ଦେଶର ମୁକାବଲ କରୁଛନ୍ତି ।

ପାଳନ ଓ ଆନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ଗପରେ ତାଙ୍କୁ ପୈତୃକ ନିମିତ୍ତ କରାଯାଏ । ସେ ଅନାଥ, ଶାରଦୀୟାଙ୍କୁ ନୃତ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦେଖାଏ । ଆତ୍ମାକାନ୍ତରା ଦୋଷଦୂରୀକାରୀ ଶାସ୍ତ୍ରାଚାରୀଙ୍କୁ ସାଥୀରେ ନେଇ ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଦେବ ଯାତ୍ରା କରନ୍ତି ।

ସମାଜ ଉପରେ ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରଭାବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ବ୍ୟାପକ ଗବେଷଣା ହେବା ଉଚିତ

—୩୩— ପୃ ୫୭

ମାତ୍ର ୩ ଓ ୫ କିଲୋରୁ କ୍ଷାତିତ ଯେପରି ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ
ତାହା ୧୫ କିଲୋରୁ ଉପରକୁ ପାଲି ଗୁଣାଗଲାରେ ଯୋଗ
କରିବା କ୍ଷତିତ ହୋଇ ଗୋଟି ଓ ଦୁଇଟି ମାତ୍ର ଫୁଲ
ଦ୍ୱାରା ବଳ ମଦ୍ୟତ କରିହୁଏ ।

ସମସ୍ତେ ଏହି କାଳରେ ପଢ଼ିବାବେଳେ ଯୁକ୍ତିମୟ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶମୂଳକ ନିବନ୍ଧ ଓ ଲେଖା ପଢ଼ିବାକୁ ଉପାଦେୟ ଉପାଦାନ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ଏହି ପୁସ୍ତକଟି ପଢ଼ିବାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେଇଛି ।

କରିଥିଲେ ।

ବିଭିନ୍ନ ସମାଜିକାତ୍ମକ ପ୍ରୟୋଗେ ତଥା ନିର୍ଦ୍ଦୀନର ଶରଣା ଉପକରେ ଯୋଗଦେଇ କଟଲେ ଯେ ଗାଣିତ ଓ ଗଣିତ ଶାସ୍ତ୍ର ନିବନ୍ଧ ଗବିଷାକୁ ବିଦ୍ୟୁତ କରୁଥିଲା । ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଏହି ପଦ୍ଧତି ଯୋଗଦାନକର ଗାବେନେଟିକ ଉପନ୍ୟାସଗୁଡ଼ିକର ଉପ୍ୟାୟୋଗନା କରିବା ନିହିତ ଭାବେ କଟଲେ ଓ ଯେ ପଦ୍ଧତି ତଥା ମହାଶିକ୍ଷ ଉପ୍ୟାସକୁ ସାଧୁବାଦ ନିଶାକଥିଲେ ।

ଏକ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ
ବୃନ୍ଦାବନରେ ଗ୍ରହଣ (୧୯୮୮)

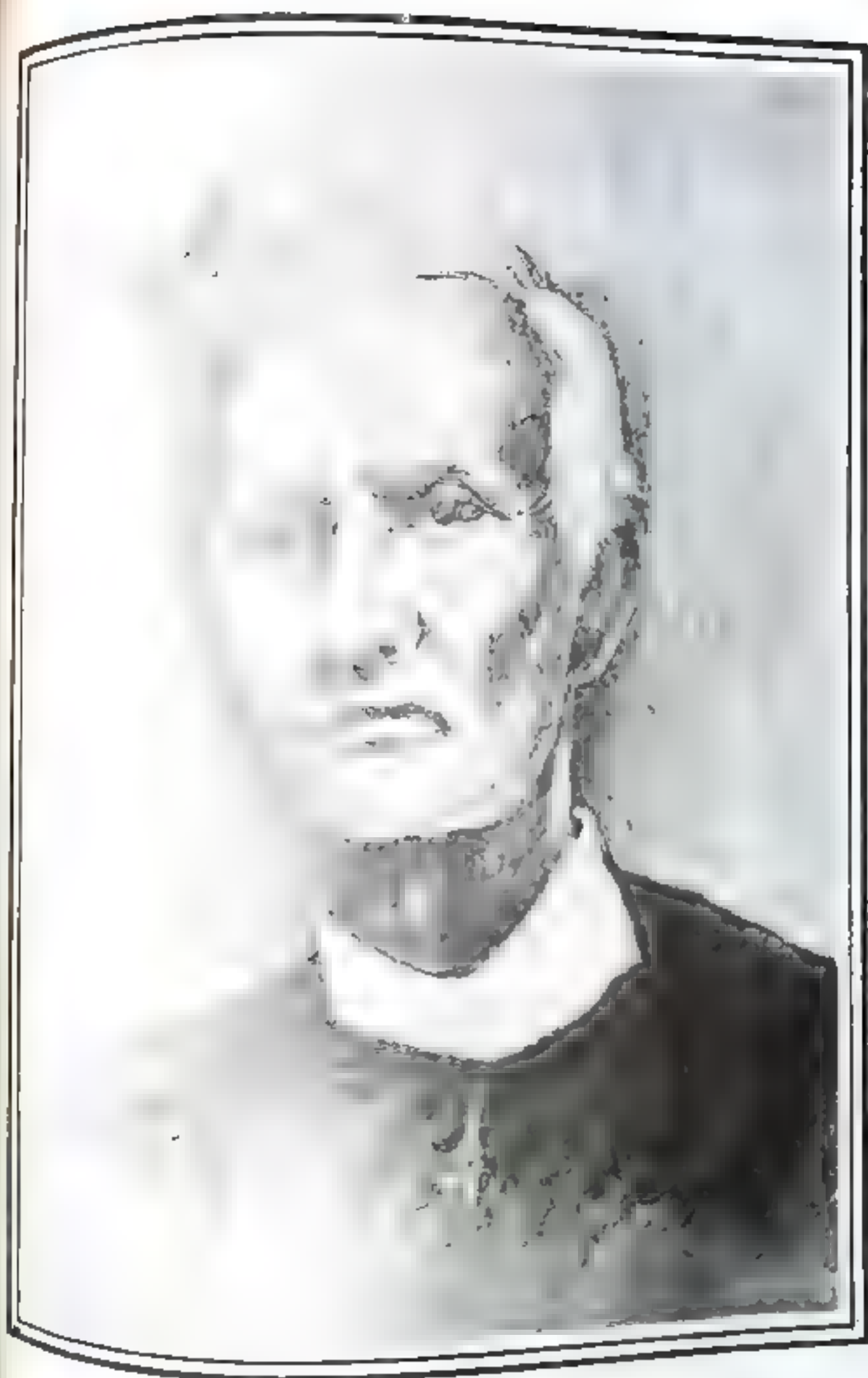

ବୃନ୍ଦାବନରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ
ଏକ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ବୃନ୍ଦାବନରେ ଗ୍ରହଣ
କରାଯାଇଥିବା ଏକ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ
ଏକ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ

ଅଗଷ୍ଟ ମାସର ପୁଣ୍ୟ ସମ୍ବାଦ

- ୧-୮-୧୯୯୭- ଓଡ଼ିଶା ଗାଦିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ଓ ଲଳିତ କଳା ଏକାଡେମୀର ଶାଶ୍ଵତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ବଳପୁରଠାରେ ହୋଇଥିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ।
ପ୍ରମୋଦିନୀ ନିଆ ଗୋଟିଏ ସହରରେ ସବଜନ କୋଟର ନୂତନ ଗୃହ ଉଦଘାଟନ ।
- ୨-୮-୧୯୯୭- ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ମନ୍ତ୍ରୀ ଡାକ୍ତର ଦାମୋଦର ରାଉତଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବୃନ୍ଦାବନରେ ଏକ ଲକ୍ଷ ୨୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ନିର୍ମିତ ବାଉଁଶ ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତିର ସଭା ଗୃହ ଉଦଘାଟନ ।
- ୩-୮-୧୯୯୭-ପୁଣ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିପ୍ଳବ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଭୁବନେଶ୍ଵରର ନ୍ୟାୟାଳୟ ପାଖରେ ଥିବା କୋଟି ୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଉଲ୍ଲୋହନିଷ ମେଡେନାମସ ଓ ମରାମତି ନଗରର ନୂଆ ପୁରା ଭସ୍ମ ।
- ୪-୮-୧୯୯୭-ସାତ ଶହ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ଦୁର୍ଗାସ ରକ୍ଷାତ କରାଯାଇ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇ ପାରି ନିଷ୍ପତ୍ତି ।
- ୫-୮-୧୯୯୭-ଯୋଜନା ଓ ସମନ୍ବୟ ବିଭାଗ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚନ୍ଦ୍ର ପାଣିଗ୍ରାହୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଭୁବନେଶ୍ଵର ସୁବର୍ଣ୍ଣମୀ ପର୍ବରେ ହସ୍ତତ୍ତ ଓ ହସ୍ତଶିଳ୍ପ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଉଦଘାଟନ ।
ରାଜ୍ୟ ପୁଣ୍ୟ ଶାସନ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ରମାକାନ୍ତ ରଥଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଭୁବନେଶ୍ଵର ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଲଳିତ କଳା କେନ୍ଦ୍ରରେ ବିରାଟତ୍ଵ ବିତ ଓ ରାଜ୍ୟୀୟ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଉଦଘାଟନ ।
- ୬-୮-୧୯୯୭- ରାଜତ ଛାଡ଼ି ଆନ୍ଦୋଳନର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରୁଥିବା ଗୁରୁତର ।
- ୧୧-୮-୧୯୯୭- ପୁରୀ ଓ ଲୋକ ସମୀକ୍ଷ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶରତ କୁମାର କରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନବ ନିର୍ମିତ ମାହଙ୍ଗା ଡେପୋର ଅନ୍ତର୍ଗତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୃହ ଉଦଘାଟନ ।
- ୧୨-୮-୧୯୯୭-ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ମନ୍ତ୍ରୀ ଡାକ୍ତର ଦାମୋଦର ରାଉତଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ଶାସନ ନିଆର ଦୁର୍ଗାସ ପୁର ଶ୍ରୀଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ କେନ୍ଦ୍ର ଉଦଘାଟନ ।
- ୧୩-୮-୧୯୯୭-ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରାମବିଜୟ ବେହେରାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନେ ଲଗଡ଼ ରୁକର ମାଣିବନ୍ଧ ପଞ୍ଚାୟତ ଗୃହ ଉଦଘାଟନ ।
- ୧୪-୮-୧୯୯୭- ରାଜତର ନବୀନ ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି ରାଜେ ଶ୍ରୀ କେ. ଆର୍. ନାରାୟଣନ୍ ନିର୍ବାଚିତ ।
ପୂର୍ବ ପ୍ରଜା ସ୍ତ୍ରୀ-ବର୍ତ୍ତ ସମୋପାଧିପତ୍ୟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ରାଜେ ପୁରୀ ବିଧାୟକ ଶ୍ରୀ ଜନାରାଜ ଶା ମଲ୍ୟାମିତ ।
- ୨୦-୮-୧୯୯୭-ଭୁବନେଶ୍ଵର ପୁରୀର ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି ରାଜ୍ୟସଭା ସଦସ୍ୟାବଳୀ ବିବସ ପ କନ ।
- ୨୧-୮-୧୯୯୭-ବାଣପୁର ମୁନିସିପାଲ କୋର୍ଟର ନୂତନ ଗୃହ ଉଦଘାଟନ ।
ଭୁବନେଶ୍ଵର ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର କଲେଜୀଠାରେ ରାଜ୍ୟପାଳ ଶ୍ରୀ ସଞ୍ଜୟ ଶର୍ମାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କର୍ମକ୍ରମ ଶେଷରେ ହେବ ଉଦଘାଟନ ।
- ୨୨-୮-୧୯୯୭-ରାଜତବେଳା ରକ୍ଷାତ ବାରଶାଳାର ଆଧୁନିକୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଦୁର୍ଗାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ନୂଆ ପିଣ୍ଡର ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଲିଖିତସ୍ଥର ସ୍ଥାପନ ।
- ୨୪-୮-୧୯୯୭-ସହୀଦ୍ କନ୍ୟା ରାଜଗୁରୁଙ୍କ ସ୍ମୃତି ପ୍ରତିମୁର୍ତ୍ତି ସ୍ଥାପନ ଓ ରାଜ୍ୟସଭା ସଦସ୍ୟାବଳୀ ଉଦ୍ଘାଟନ ପାଇଁ ଗୃହମଣ୍ଡଳ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶରତ କୁମାର କରଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ବୈଠକରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ।
- ୨୬-୮-୧୯୯୭-ଦୁର୍ଗାସ ରକ୍ଷାତ ବାରଶାଳା କର୍ଯ୍ୟ ଦୁରାନ୍ତ କରବା ପାଇଁ ପୁରୀ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନିଜିନୀକାନ୍ତ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଡେଲେକ୍ସମେଣ୍ଟ ଅଧିକାରୀ କୋର୍ଟ ଗଠିତ ।
- ୨୭-୮-୧୯୯୭-କବି ହସ୍ତଦେବ, ପଣ୍ଡିତ ନୀଳକଣ୍ଠ ଓ କବି ରାଧାଧରଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରାମାଣିକ ତଳକିଟ ନିର୍ମାଣ କରିବା ପାଇଁ ପୁରୀ ଓ ଲୋକ ସମୀକ୍ଷ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶରତ କୁମାର କରଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ତଳକିଟ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଉପଦେଶ ଦେଇ ବୈଠକରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ।

ବ୍ୟାସକବି ଫକୀର ମୋହନ

ଉତ୍କଳ ମୋହନ :
ନିଜସ୍ବ କବିତାର ବର୍ଷଣରେ ନିଜେ

● ୨୦୧୩ର ରାଜ୍ୟ

ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ନିକଟ ବସିତାର ଉପଶେଷେ ହିଁ ନିଜେ ପ୍ରତିଭାତ
 ହୋଇଥାଏ । ବିଧିତ ହୋଇଥାଏ ତାର ଜୀବନ ଓ କରତା ।
 କ୍ଷମା ଓ ସମାନ । ସଦା କେତେବେଳେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତା
 କେତେବେଳେ ଉପଶେଷ । କେତେବେଳେ କରତା ପ୍ରତି ପାଦ
 ପାଶାନ୍ତରର ରହସ୍ୟ ଭେଦୀ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭତା ନେଇ ଅନୁସନ୍ଧିତ ନାନର
 ଅନ୍ତରୀକ୍ଷର ଉନ୍ନୀତ ବାଣୀ ପଦାନ୍ତ କବି ପୁଣିର ସେହି ଜଗତର ଭେଦ
 କବିରୁ ବେଦ । କେତେ କେତେବେଳେ ତା' ଆଗରେ କଦଂପାଟିତ ହୁଏ
 ତା' ଜୀବନର ବହୁ କ୍ଷାତ-ଅକ୍ଷାତ ବିଚିତ୍ର ପଥ । ସାଧା ତା' ପ୍ରତିଭା
 ଶବ୍ଦ ଶବ୍ଦେ ପ୍ରଶ୍ନକରଣ ଯନ୍ତ୍ର ଲୁଚିଥିବ ଥାଏ । ଉପସ୍ୟ-ସନ୍ଦ
 ଶାନ୍ତ ଭିତରେ ତା' ହୋଇଥାଏ । କବି ସଦାହିତୁ ଖୋଜୁ ଖୋଜୁ
 ହେଉ ହେଉରେ କଦଂପାଟିତ ହୋଇ ଆନନ୍ଦମୟ ବଞ୍ଚିଲେକେ
 ପଦାର ବେଶେ ବାଲୁକା ନୀଳାଦରରେ କଦଂପାଟିତ କେଶେ ଅନୁତ
 ପଥ-ଅଶୋକରେ ଲେଖିବ ତ । କେଶେ ନିଶାଶାର ଘନାଘନରେ
 ନିଶିତ ପୁଣି କେଶେ ଶ୍ରେଣୀ ଓ ନୀଳନର କିଛି ଉଦ୍‌ଭାତା ତ ।
 କେଶେ ପ୍ରତ୍ୟୁ ସେବତାର ସ୍ୱାଗତ ଗୀତିର ପ୍ରତି ଗାୟକ ।
 ନୀଳନର ବିଚିତ୍ର କବି ଅନୁଭୂତି ଭିତରେ କବି ସାଧା ପୁଣି କେଶେ
 ସାଧା ହୁଏ ଦିଏ, ସେହି ଅନୁଭବ ହୃଦୟ-କଥା ଭିତରେ ସେ
 କେତେବେଳେ ନିପଥ୍ୟ ନାୟକ ଭାବରେ ନୁହଁ ରହିଥାଏଥାଏ ତାହା
 ତା ନିଜେ ହୁଏତ ନାଶିପାରେ ନାହିଁ ଜିହ୍ୱା ଉଦ୍‌ଭାତୀ ପାଦର ବା
 ସନ୍ଧ୍ୟା ସନ୍ଧ୍ୟାକାଳର ଆଗତୀକ୍ଷଣିକ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ସଦାକାଳ ଭିତରେ
 ତା ପ୍ରାପ୍ତହୁଏଥାଏ ଏବଂ ତା'ର ନିଜସ୍ୱ ରୂପର ଅସିଦ୍ଧ ପରିବିଧ ଅତି
 ଅଳ୍ପ ଭାବରେ ଉଦ୍‌ଭାତ ହେବ । ବହୁ ବର୍ଣ୍ଣ ଅତିଶୟ ସେବା ପରେ ବି
 ତାହା ସେହି କବିତାର ଉପଶେଷେ ପ୍ରତିବିମ୍ବିତ ବେଶିତୁ ଭେଦର
 ନିକଟରୁ ଶୁଣିପାରୁ ଏବଂ ତା' ଜୀବନର ପୁଣି ପୁଣି
 ପଥ ନିଶାଶାର ବାହାଣୀ ଏବଂ ଶୁଦ୍ଧ ଅନ୍ତରର ଭାବେ ଅନୁଭବ
 ବସିଥାଉ ତା' ଅନୁଭୂତି ଲାଞ୍ଜ ଜୀବନର ସଂଗ୍ରହ ନିମାଣୀ । ଏହି
 ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଆଜି ପତୀର ମୋହନଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟୁତ ଚରଣରୀ ବଞ୍ଚି
 ଗଲେ ଆମେ ସବି ତାଙ୍କର ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରମୁଖ କବିତା ଉପକଳ୍ପ
 ପୁଣ୍ୟନାମ । ଉପକଳ୍ପ, 'ଅବସର ବାପରେ' ଓ 'ପ୍ରତ୍ୟୁତ' ଗ୍ରନ୍ଥର
 ପ୍ରଥା ଗଲେ ପ୍ରଥା ପଲିକାର ତା'ହେଲେ ଆମ ଆଖିରେ ପଡ଼ିବ ଏକ
 କେତେକ କବିତା, ସାଧା ଭିତରେ ଆପାତ ପ୍ରକାଶ ଭାବରେ ଉଦ୍‌ଭା
 ବସିବ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବସାଧନ । ଏହି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭବି ବାହାର ହୁଏ ଶୁଦ୍ଧ
 ନିପଥ୍ୟ, ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରକାଶ, ଶୁଦ୍ଧ ବହୁତ ଅନ୍ତର ଏବଂ ଅନ୍ତର
 ଶବ୍ଦ-ପ୍ରତ୍ୟୁତରେ ସେ ଉଦ୍‌ଭାତ । କଥା ସମ୍ପାଦ ପତୀର ମୋହନ
 ଓ କାପଳର ପତୀର ମୋହନଙ୍କ ଭିତରେ କଦଂପାଟିତ ଏବଂ । କଥା

ଏ ବର୍ବିତା, ଉତ୍ତରର ପ୍ରଜା କଣେ ଦେଲେ ବି, ମନେ ଦୁପଟି ଘୋଡ଼ି
 ଦୁଇଟି ଟେକିଲା—କରକର ଅଧୁରାଣୀ । ଚାକାକା ପକ୍ଷୀ
 ମୋହନଙ୍କ ପୁଅବୋହା ତାହାଙ୍କୁ, ଭାଷା ଶୁଣିବ, କଥା କହୁ ନାହିଁ
 କହ ଏବଂ ସେ ଏବଂ ଭାବେ ଯାଚାପୁଣୀ । ବିଷୁ କବି ପକ୍ଷୀ
 ମୋହନଙ୍କ ପୁଅବୋହା ଏକାକି କରୁଛି । ଭାଷା ପ୍ରାଣୀ କଥା କହିବା
 ପରେ ଏ ଦୁଇ ଏବଂ ସେ ପକ୍ଷୀଦ୍ୱୟଙ୍କେ ଅଟୁଣୀ । ଘୋଡ଼ି ବାକ୍ୟ
 ପୁଣ୍ୟପୁଣ୍ୟ ଆମେ ଏହି ଭାଷାଟି ପ୍ରାଣୀ କବିତା । ଭାଷା ଶୁଣିବା କେବେ
 ସେ ଏକ ଦୁଇଟି ମଣିଷ, ଏକ ଉପାଧି ଶୈଳି । ଦୀର୍ଘକାଳ ଧରି
 ତା' ଦୁଇ—କରକର ଭାଷାରେ ଉପାଧି ଶାଣି ଶାଣି ପ୍ରାଣୀ
 ଅଭାଷ୍ୟ ଅବସ୍ୟାସନରୁ ପ୍ରାଣୀକାହ୍ନି କେଜାକରି ସେ ଘୋଡ଼ି
 ଅନ୍ତତଃ—ପ୍ରାଣୀ କବିତା—ନିଷିଦ୍ଧାନ୍ତ ଭାଷା ଶୁଣିବା କବିତା ଏବଂ
 ତା'ର ବନ—ଶାନ୍ତ ନିଷିଦ୍ଧାନ୍ତ ଭାଷା ଅବସ୍ୟାସନ କବି ଅପାରି
 ଆମେ ଭାଷା କବିତା ।

[illegible]

କରିବ ତିଥିଗରେ
ସେଇବିଷୟ ଓ ଫକୀର ମୋହନ

ଏକ ପ୍ରକାର ଗୋଟି ମାଡ଼ି

[illegible][illegible]

ଆଧୁନିକ ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟ ଚରିତ୍ରସୂଚୀରେ ଫକୀରମୋହନ ଦେବପତି ନେଇ ସୁଶାନ୍ତକାବୀ ପ୍ରଜ୍ଞାଭାବେ ଉପାସିତ । ଭାରତୀୟ ସାବିତ୍ରୀଙ୍କ ଛବିନିର୍ମାଣ ପଦାନ୍ତର ରୂପେ ଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ତା'ର ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଫକୀର ମୋହନଙ୍କ କଥାସାହିତ୍ୟ ପନ୍ଥାରେ ନିଜର ଦେଇ ବଢ଼ିଛି । "This is surely a feat of all great fiction that it is modern for all time. His work should go into the lives of the people of the other regions of India to give them an idea of the heights. Only in its first stage has achieved and to supply the elements that might be wanting in other regions. ପ୍ରମୁଖାନ୍ତର ଭାରତୀୟ କଥା-ସାହିତ୍ୟରେ ନେଇ ଅତୁଟିତୁଳୀ ଶିଳ୍ପୀ ରୂପେ ଫକୀର ମୋହନ ଆଜି ସେଣ୍ଟି ଗଣନ କରାଯାଉ ବଢ଼ିଛି । ତାହା ନୀତି ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରତିଭା ଓ ବିଶେଷ ପ୍ରତି-ମାନବର ପରିବର୍ତ୍ତନ ସୁଦ୍ଧା ନେଇ

[illegible]

ପୁଣ୍ୟ କବିଟ ଅନୁତାପ ନାହିଁ ବା ନାହିଁ ତାହା ନାନାପଦ୍ୟରେ
ଦିଶିଛି ଆଲୋଚନା କଲେ ଓ ଅନୁତାପ ଦିଏ ତେଣୁକି କିପରି ଅତିବାହିତ
କଲେ, ସେ ପ୍ରକାରରେ ସେବସୁଧାକୁ ଓ ପ୍ରକାଶନୋଦନକ
ଦକ୍ଷିଣାଦିକ ସାମ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ ଆଶାୟୀ ହେବାକୁ ପଡ଼େ ।
ସେବସୁଧାରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ନାଟକ 'ନେକବେଥ'ର ଗୋଟିଏ ଦୃଶ୍ୟ ଏ
ପରିସ୍ଥିତିରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ । ସୈନ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷ ମେକବେଥ ସୁଦ୍ଧା
ଶେଷକୁ ବେସ ଯୋଗରେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରୁଥିବା ସମୟରେ
ଫିନୋଟି ଦେଖାଯାଏ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ "ତୁମେ ଉଚ୍ଚିତ୍ୟାଦରେ ଏ ଦେଖରେ
ଉଠା ଯେ: ତୁମେ ହିଁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଉଚ୍ଚା ବେଳାକୁ ଦେଖ
କରିବ" ଦୁର୍ଗାବ ନିବନ୍ଧକୁ ଏ ଉପା କୁଣ୍ଡି କେଟି ମେକବେଥ
ଦୁର୍ଗାକୁ ପ୍ରକାଶକଙ୍କୁ ଉଠା ବେଳାକୁ ଦେଖ କରିବା ପାଇଁ ।
ବେଳାକ ମେକବେଥଙ୍କ ପରେ ଅନ୍ତର ଦୋଳ ଯୋଗୁଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ,
ନିଜ ଅନିଚ୍ଛା ଯୋଗୁ ନେଟି ମେକବେଥଙ୍କ ପ୍ରକାଶକାଳେ, ମେକବେଥ
କୁଣ୍ଡା ବା ଶାୟାରେ ବେଳାକକୁ ଦେଖ କଲେଣି । ଉଚ୍ଚା
ଦୁର୍ଗାଦିକ ଏହି କିଣ୍ଡାକୁ ପ୍ରକାଶକ କହିଁ ସେବସୁଧାକୁ
ମେକବେଥଙ୍କ ମାନସିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବିକାଶ କଲେଣି ନିଜ ଦୁଃଖରେ
ଶ୍ରଦ୍ଧାପାତ୍ର ଦୋଳ କିଣ୍ଡାକ ଡିଗରେ ମେକବେଥ ଯେଉଁ
ଅନୁଶାବନୀ-ବାଣୀ ପ୍ରକାଶ କହିଁ କବିକଟି ପରକ ଟାଣେକାରେ
ନାମର ଗୁପ୍ତାସ୍ତ୍ର ଲେଖି-"I fancied I heard a voice
cry, "Sleep no more! Macbeth is
murdering sleep itself." I suppose I have
out raged and killed innocent sleep, sleep
that compasses and soothes all the cares of
the mind, which puts an end to the
activities of the day, and brings relief to all
fatigue, -sleep that is the soothing balm to
the aching hearts and restorative provided
by nature, and chief sustainer of life"
ମେକବେଥଙ୍କ ପରି ନାଟ୍ୟ-ନାୟକର ଅନୁତାପ ମନକୁ ସେବସୁଧାକୁ
ଅନ୍ତ ଟାଣିବା ଲକ୍ଷଣ କୁପ ଯେଉଁ ମୁନିକାଣି ମେକବେଥ ମୁଣ୍ଡରେ
କବିକଟି-"With all the oceans of the world
wash away this stain of blood from my
hand I I rather think this hand of mine will
turn the waters of the sea into crimson so
that the dark green water will become
red"

ସେବସୁଧାରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ନାଟକ, 'ଅଥେଲୋ'ର
ଗୋଟିଏ ଦୃଶ୍ୟରେ ବ୍ୟକ୍ତିତ ଦୋଷଧୂଆ ସାଧନାୟୀ କବିଟ ଅନୁତାପ
ଦିଏ ତେଣୁକି ଆଉ ଏକ ଦୃଶ୍ୟ ଉପରେ ନିଆଯାଇପାରେ ।
ଆୟାତ୍ତରାଜ କୁମାରୀଙ୍କର ବନ୍ଧବଣୀ ଦୋଳ ଅଥେଲୋ ନିଜର ଅନୁତାପ
ନିବନ୍ଧନାୟୀ ସର୍ବସୁଖ ସମାଧି ପରିବ୍ରତା ଶ୍ରୀ ଦେବତୀମାନଙ୍କୁ
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରି ସେପରି ନିମନ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେଖା କଲେଣି ତାହା ସରଳ
ନିଶ୍ଚୟ ଅଥେଲୋ ପକ୍ଷରେ ଏକାକ ସ୍ୱାଭାବିକ । ମାତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର
ଫଳସ୍ୱରୂପ ସେବସୁଧାରେ ଅଥେଲୋ ନିଜ କୃତବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ
ଯେଉଁ ଅନୁଶୋଧନା ପ୍ରକାଶ କଲେଣି ବାଣୀ ଅତୀତ ନୀତିଶୃଙ୍ଖଳିତ
ଦୋଷକଟି: ଏଠାରେ ଅଥେଲୋ ନିଜର ସାଧନା କବିଟ
ଅନୁତାପରେ କବିକଟି ଦୋଳ ଶେଷଦର୍ଶି ପ୍ରକାଶ କଲେଣି ଓ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ
ସୁଦ୍ଧା ଆପଦଦୟା କଲେଣି । ଅନୁତାପ ଅଥେଲୋର ଦୃଢ଼ସ୍ୱଭାବକୁ
ଏକ ସାଧନା ନାମକିଏ ଓଡ଼ିଆରେ ଅନୁବାଦ କରି ଅନୁତାପ

'ଅଥେଲୋ' ନାଟକରେ ଲେଖକଟି-"ଆପଣେ କବିକଟି ଏହା
ମୋର । କିନ୍ତୁ ମାରି ମାରି ଉତ୍ତରାୟ ନିଜ ମନେ ସାଧନାଦିକ, ଏହା
ଦୁର୍ଗାବ ସୁଦ୍ଧା ନିବନ୍ଧକୁ । ଅନ୍ତରୀକ୍ଷ ବାୟୁମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ମୋର ଆଶାକୁ ଶୂନ୍ୟ ଦେଖ କର ତାହା ସାଧନାଦିକ
ତରଳାୟିକେ କିଣ୍ଡାକ କଲେଣି ଏହା ସାଧନାଦିକ
ଓ ଦେବତୀମାନେ ! ନାହିଁ ଆଉ କେଣେ । ସେବସୁଧାକୁ
ବ୍ୟକ୍ତିକା କରି ଲେଖକଟି-"O cursed, cursed
slave! Whip me Ye devils / From the
possession of this heavenly sight / Blow
me about in winds! meet me in
sulphur! / Wash me in steep-down gulfs
of liquid fire! / O desdemona!
desdemona! dead? Dead? O! O! O!
ଅଥେଲୋ ଆପଦଦୟା କବିଟ ମୁତ୍ୟୁର ଅବସ୍ଥାକୁ ଦୃଶ୍ୟ
ଦେଖି କବିକଟି "ଦେଖ ମାଣିବା ପୁଣି ଶୁଣି ଦେଖ
ଦେଖ । ମୋର ଆଉ ଅନ୍ୟ କିଛି ନାହିଁ । ଦେବତୀମାନେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ପରିତ ଦେଖା । ନିଜକୁ ଦେଖ କରି ଶୁଣି ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୋଷ ଦୃଶ୍ୟ
ଉପରେ ପ୍ରାଣ ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ଶୁଣେ ।

ଫକୀର ମୋହନ ତାଙ୍କ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଉପନ୍ୟାସ "କ୍ରମାନ୍ତ ଅନୁତାପ"
ନାୟକ ଭାଗବତ ମଙ୍ଗଳାଦି ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ଅବିଚଳ ଏହିପରି ଏକ ଧରଣ
ପ୍ରକ୍ତି କରି ଅନୁତାପ ମନର ଶୁଦ୍ଧାକୁ ସୁଦ୍ଧା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
କଲେଣି । ନିଜ ଅପବିତ୍ରତା ଉଦ୍ଧାରଦତ୍ତା ସେଇକି ବର୍ଣ୍ଣନା
ଦିଏ । ସାଧନା ପ୍ରକାଶ କଲେଣି । ସାଧନାକୁ ଦୃଢ଼ସ୍ୱଭାବ ଓ ନିଜ
ବିଷୟର ମଙ୍ଗଳାଦି ଯେଉଁ ବାଣୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେଖି ଦୟା ମାନସି
ଅବତେଜନ, ମନକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେଖା
ଯୋଗାଇଥାଏ । ଫକୀର ମୋହନଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ଏ
ଅନୁଶୋଧନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା ବାଣୀ ସେ କେଣେ କି
କବିକଟି "ମଙ୍ଗଳାଦି ଶୁଣିବିନି ଦେଖା ପଡ଼ିଲେ ଏକ ଧରଣ
ଆକାଶକୁ ଘୁରି ପଡ଼ିଲେ କେତେବେଳେ କିଛିଏ ଅଳ୍ପ ଲକ୍ଷ୍ୟ
ସାଧନା ଖାଉଲା ପରି ତମକି ପଡ଼ି କେଣି" ଅ-ମା-ପ-ମ-ମ-
xxxxx ତାଙ୍କୁ କିଛିଏ ଛାଇ ନିଜ ଛାଣିଲେ ଦେଖାଣି ଅବତେଜନ
କବିକଟି ପୁଣି । ବିଶାଳ ପୁଣ୍ଡର ବାଳ ପୁଣ୍ଡରା, ପ୍ରମ ପରି ଏ
ବଡ଼ ଧଳା ଧଳା ଦାଢ଼, ଦୁଇଦିନି ଉପ ଲାପ ନିଜ ଲପ ଲପ କିଛି
ଖାଉଲାକୁ ଧରିଲେ xxxxx ଆଉ ଦେଖିଲେ କିଛିଏ ପରି ଅଳ୍ପ
ସହସ୍ର ବାଣୀ ଆକାଶ ମାଣିକ୍ଷ ଯୋଗ କଳାଯୋଗ ମଧୁ ମଧୁ
ଅଳ୍ପ, ସମସ୍ତଙ୍କ ବକ୍ତିରେ ଖଟେ ଏକ ନୂତନ ପ୍ରକାର ଧଳା
ବେଳାକେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ଧଳା ପୁଣ୍ଡରେ ପରିଣତ
ଦେଖାଉଲା । ସାଆନ୍ତାଣୀଙ୍କ ମୁତ୍ୟୁ ସମୟରେ ମଙ୍ଗଳାଦି
ଅନୁଶୋଧନା ପକ୍ଷରେ ସେ ଏକ ନିମିଷକାଳ ବର୍ଣ୍ଣନା ପ୍ରକାଶ
ଲେଖକଟି: "ମଙ୍ଗଳାଦିଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ ଅନୁତାପ
କରୁଥାନ୍ତୁ, ତାଙ୍କ ମନରେ ପୁଣି ଓ ଅନୁତାପ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ଦୋଳପକ୍ଷ । ପୁଣିକରେ ମୁତ୍ୟୁ ବାରେ ଅନୁତାପରେ କଳାକାର
ପୁଣି ଦୃଢ଼ସ୍ୱଭାବ ବୃଦ୍ଧ ଅଳ୍ପର ଅନୁତାପ ପୁଣିକରେ ଅଳ୍ପ
ମୋହନ ବ୍ୟାକଟିରେ ଏହି 'ଅନୁତାପ' ଉପାଦାନକିନ୍ତୁ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ
କବିକ୍ଷ, ମାଣିକ କବିକା ନିମନ୍ତେ ମଙ୍ଗଳାଦିକ ସାଧନାଦିକ
ଦେଖ କବିକଟି "ସେଇ କୁଣ୍ଡଳ ବ୍ୟାକଟ ଦୋଳ ମନୁଷ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ
କରେ, ମଙ୍ଗଳାଦିକର ସେହି କୁଣ୍ଡ ଆଜି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦୋଳ କବିକଟି
କଥା କିଏ କବିପାରେ ?"

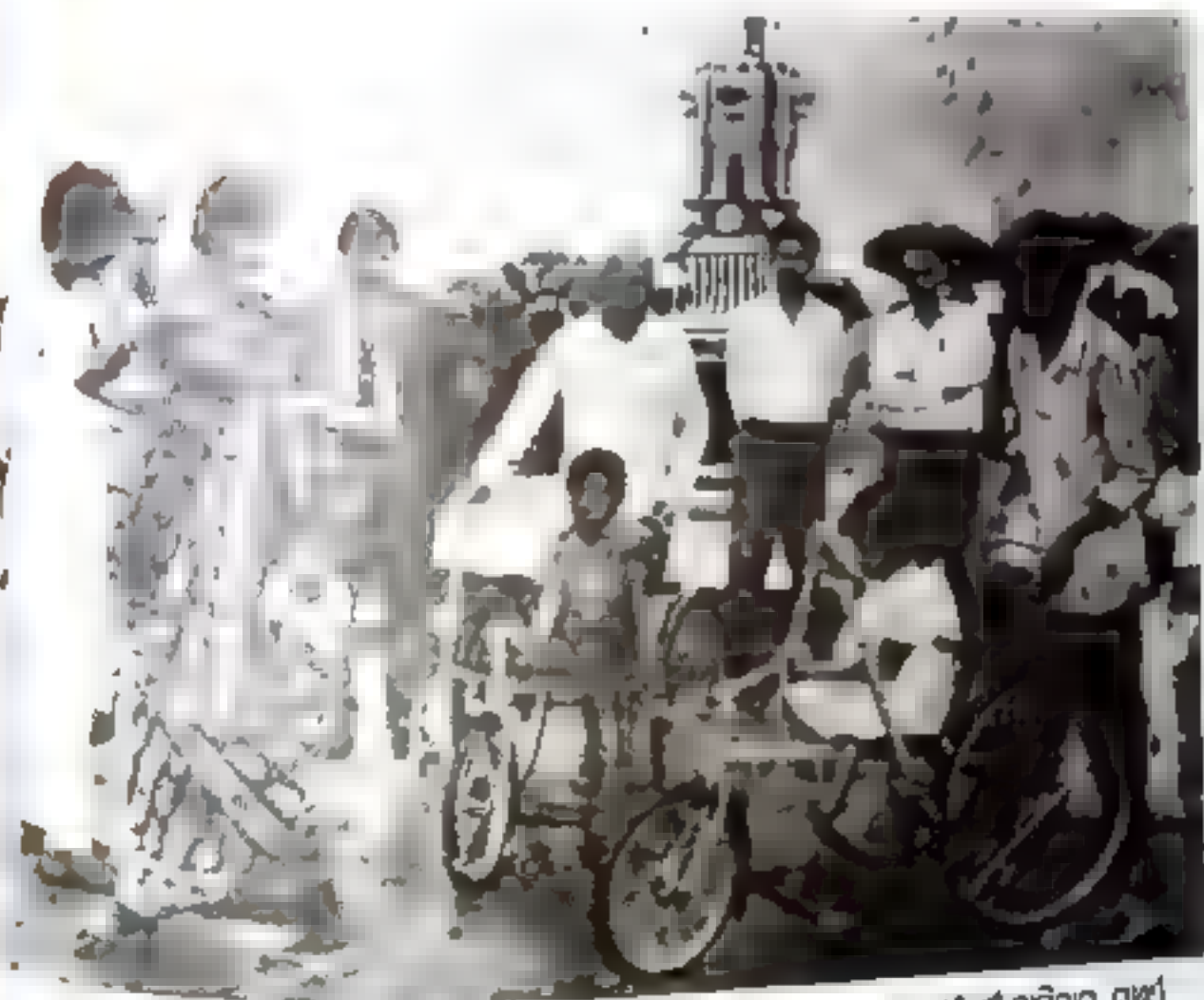
● **A691057** **PN**

ଉଦାହରଣ :
 "ଯା ଦେବୀ କୃଷ୍ଣମୃତେଷୁ ଶିଳା ବୁଦ୍ଧେନ ପଞ୍ଚିତା
 ନମାନ୍ତସ୍ୟେ । ନମାନ୍ତସ୍ୟେ । ନମାନ୍ତସ୍ୟେ । ନମେ । ନମେ ।

ଏହି କାଳରେ ଶେଷ ସ୍ଥାନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ ।
 ଏହି କାଳରେ ଶେଷ ନାମାୟକୀ ନାମ ଦିଆଯାଏ ।
 ଏହି କାଳରେ ଶେଷ ଦେବତା ଶିଳାରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଏ ।
 ଏହି କାଳରେ ଶେଷ ଦେବତା ଶିଳାରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଏ ।
 ଏହି କାଳରେ ଶେଷ ଦେବତା ଶିଳାରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଏ ।
 ଏହି କାଳରେ ଶେଷ ଦେବତା ଶିଳାରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଏ ।
 ଏହି କାଳରେ ଶେଷ ଦେବତା ଶିଳାରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଏ ।
 ଏହି କାଳରେ ଶେଷ ଦେବତା ଶିଳାରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଏ ।

ଅତିବାହିତ ବାହାରି । ତାଙ୍କ ଶେଷକାଳରେ ଚନ୍ଦ୍ରବାହୀନ
 ଶେଷକାଳରେ, ଅତିବାହିତ ତାଙ୍କ ଶେଷକାଳରେ ଅତିବାହିତ
 ଶେଷକାଳରେ ରହିଛି । ଶେଷକାଳରେ ଶେଷକାଳରେ ଶେଷକାଳରେ
 ଶେଷକାଳରେ ଶେଷକାଳରେ ଶେଷକାଳରେ ଶେଷକାଳରେ
 ଶେଷକାଳରେ ଶେଷକାଳରେ ଶେଷକାଳରେ ଶେଷକାଳରେ
 ଶେଷକାଳରେ ଶେଷକାଳରେ ଶେଷକାଳରେ ଶେଷକାଳରେ
 ଶେଷକାଳରେ ଶେଷକାଳରେ ଶେଷକାଳରେ ଶେଷକାଳରେ

ଶେଷକାଳରେ
 ଶେଷକାଳରେ ଶେଷକାଳରେ

ଶେଷକାଳରେ ଶେଷକାଳରେ ଶେଷକାଳରେ ଶେଷକାଳରେ ଶେଷକାଳରେ ଶେଷକାଳରେ ଶେଷକାଳରେ ଶେଷକାଳରେ

ଫକୀର ମୋହନ ସେନାପତି : ଅବିସ୍ମରଣୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବ

● ଶ୍ରୀ ଉପେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଦାଶ

ଓଡ଼ିଶାରେ ତଥା ପଡ଼ିଆ ପାଠିତ୍ୟରେ ଫକୀର ମୋହନ ସେନାପତି ଓଡ଼ିଆ ପାଠିତ୍ୟରେ ଏକ ସୁପରିଚିତ ନାମ । ସମକାଳୀନ ଓଡ଼ିଆ ଓ ଓଡ଼ିଆ ପାଠିତ୍ୟରେ କୃତନ ମୁଗର ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ଭାବେ ଫକୀର ମୋହନ ଥିଲେ ଅଗ୍ରଦୂତ । ତାଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବ ଜୀବନ ତଥା ସାହିତ୍ୟିକ ଜୁଟି ପ୍ରତି ଓଡ଼ିଆର ପ୍ରାୟ ଅତି ଉଚ୍ଚାଦୀର ଇତିହାସ ପଢ଼ାପଢ଼େଇ ଭାବେ ଫିଟି । ଫାଟ୍ୟା ମସିହା ଜାନୁଆରୀ ମାସ ୧୩ ତାରିଖ ଦିନର ସଂଘଟି ଦିନ ବାଲେଶ୍ଵରସ୍ଥିତ ମାରିବାପୁର ଗ୍ରାମରେ ସେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଫକୀର ମୋହନଙ୍କର ଦୀର୍ଘ ୬୫ ବର୍ଷ ଜୀବନ ଭରକୁ ସାଧନାପଥ ଯାତ୍ରା ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇପାରେ । ଫାଟ୍ୟା-୧୮୭୦ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୨୬ ବର୍ଷରୁ ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରୁ ଅନ୍ତଯାମୀ । ଏହି ପ୍ରଥମ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଫାଟ୍ୟା ମସିହାରେ ଶିକ୍ଷାପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଜୀବନରୁ ଯେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଆର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଚିନ୍ତା ସହ ରୁହା ପଡ଼େ । ସେ ସମୟରେ ଶିକ୍ଷାବିହୀନତାରେ ଶିକ୍ଷାକୁ ସ୍ବରୂପ କରି ଥିଲା, ତାହା ଫକୀର ମୋହନଙ୍କ ପାଦ ଚିରନ୍ତ ଅଧ୍ୟୟନରୁ ନିର୍ବାପନେ । ଫାଟ୍ୟାରେ ୧୮୯୩ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଭାରତୀୟ ସ୍କୁଲରେ ଅଧ୍ୟୟନ ଓ ଶିକ୍ଷକତା କରିଥିଲେ । ୧୮୯୬ ଫାଟ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଲେଶ୍ଵରର ମିତ୍ରାବୀରୀ ସ୍କୁଲରେ ଶିକ୍ଷକତା ତଥା ନିଜ ଓଡ଼ିଆ ଉପରେ ବ୍ୟାପକ, ଆଲୋଚନାତ୍ମକ କଲେ । ଫକୀର ମୋହନଙ୍କ ଶୈକ୍ଷାବଳୀରେ ପ୍ରାୟ ପାଠ୍ୟାଳୟ ଚିହ୍ନର ପଦସ୍ଥ ଯେଣା ଦେଖାଯାଏ । ସେ ଥିଲେ ଯେହି ପ୍ରତିଷ୍ଠାପତି ଜୀବନ୍ତ ପ୍ରତିପୁଷ୍ଟି । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୁ ତା'ର ନ୍ୟାୟ ଅଧିକାର ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରକୃତରେ ତେଣୁ ସେନାପତି ଭାବରେ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଅବଦାନ ଦେଇଥିଲେ । ଏଥି ନିମନ୍ତେ ତାଙ୍କର ପରମ୍ପରା, ଶୈକ୍ଷକ, ଦୂରଦୃଷ୍ଟି, ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ସାହନଶୀଳ, ନିର୍ଭୀକତା, କମଳିତା ଓ ମୋହନ ଓଡ଼ିଆ ବାଚିର ଇତିହାସରେ ଚିରନ୍ତ ସ୍ବୀକୃତିର ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇ ରହିଥିବ । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୁ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ଆସ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ତାଙ୍କର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା, ଦୃଷ୍ଟି ଓ ଶକ୍ତିବଳ, ନିଆପରା, ସାଧୁତା କମ୍ ବିବାହ ପରି ବିଦ୍ବାନ ବାଲେଶ୍ଵରରୁ ଫୁଟିବୁ ଆସିଥିଲା । ଏହି ବାଲେଶ୍ଵର ସୁପରିଚିତରେ ଫକୀର ମୋହନ ସେନାପତି ଶିକ୍ଷକରୁ ଶାସକରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲେ ।

୧୮୯୧-୧୮୯୩ ପରବର୍ତ୍ତୀ ୨୬ ବର୍ଷ ଯେଉଁଠି ଫକୀର ମୋହନ ସେନାପତିଙ୍କ ଜୀବନର ୨୬ ପର୍ଯ୍ୟାୟ । ୧୮୯୧-୧୮୯୫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ସେ ଥିଲେ ନୀଳଗାଁରେ ଦେବୀନାଥ ୧୮୭୭ରୁ ୧୮୭୯ ଯା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତମପଡ଼ାରେ ଦେବୀନାଥ । ୧୮୭୭ରୁ ୧୮୮୩ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବେଲୁଗାଁରେ ଆସିଥିବା ନ୍ୟାୟନେତା ୧୮୮୪-୧୮୮୬ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ ଦେବୀନାଥ ୧୮୮୬-୧୮୮୭ ପାଲଲହଡ଼ାରେ ଦେବୀନାଥ ୧୮୮୭-୧୮୯୧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେନ୍ଦୁଝରରେ ନ୍ୟାୟନେତା । ୧୮୯୪-୧୮୯୬ ଯା ତମପଡ଼ାରେ ପୁନର୍ବାର ୨୬ ଥର ପାଇଁ ଦେବୀନାଥ ଭାବରେ ଯାଏନା ସେ ତାଙ୍କର ପ୍ରଶାସନିକ ବିଚାରରୁ ପ୍ରତିପାଦନ କରିଥିଲେ ।

୧୮୯୭-୧୯୧୮ ଏହି ଯେଉଁ ୨୨ ବର୍ଷର ଜୀବନକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋହନଙ୍କ ପାଠିତ୍ୟ ସାଧନାରେ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ସ୍ଥଳ ଭାବେ କୁହାଯାଇଥାଏ । ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସେ ବହୁ ଉପଲବ୍ଧିର ଉପଲବ୍ଧି, କାବ୍ୟ କବିତା, ପଦ୍ୟାଳୋଚନା ଓ ଭୂମିକା ପାଠିତ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି କରି ଯାଇଛନ୍ତି । ଏହି ସମୟ କୁଟୁରୁ ପାଠ ଉପରେ ତାଙ୍କର ଅତି ଅନୁରୋଧ ଓ ଅଭିଳାଷୀ ନିଜର ଚିନ୍ତା ପ୍ରକାର ମଧ୍ୟରୁ ଫଳ ହେଉଥାଏ । ତତ୍ତ୍ବର ନିର୍ବାହର ସାମନ୍ତରାୟଣ ଭାବରେ ସାଧନା ଓ ସଂଗ୍ରାମ ପ୍ରକାର ଜୀବନ, ସିନେ ଯୋଗି ବାହାର ଅନୁରୋଧ ପ୍ରକାର କରିବାକୁ ସୁବିଧା ପାଇଥିଲା, ତା'ର ଉପରେ ଦୁର୍ଘଟ ଘଟଣା ବିଚିତ୍ର ଉପସଙ୍ଗ ।

ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରୀତି :

ଫକୀର ମୋହନଙ୍କର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଓ ପାଠିତ୍ୟ ପ୍ରତି ଅସାଧାରଣ । ତାଙ୍କର ଦାୟ, ନିଗମାସ ଦାୟ, କଳାକାର ନିଗମାସ, ଦୀନକୃଷ୍ଣ, ଅଭିନୟ ପ୍ରାୟଶଃ ସାଧନା ପ୍ରକାର କରିବାରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଯେଉଁ ସବୁ ବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାୟଶଃ କବିତା ପ୍ରାପ୍ତି କରି ଯାଇଥିଲେ ସେହି ଭାଷା, ସେହି ସବୁ ସାଧନା ନିଗମାସ ଉପକାରୀ ନିଧି ଭାବରେ ଅଧ୍ୟାପିତ ଭାଷା କଳା ପରିଗଣିତ ହେଲା । ଏହି ଦୟାନୀୟ ଅବସ୍ଥାକୁ ଓଡ଼ିଆ ନାମରେ ଜଣାଇ କରିବା ପାଇଁ ଫକୀର ମୋହନ ନିଜ ସାହିତ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଉଲ୍ଲେଖନ କରିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଆରେ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି କରିବାକୁ ସେ ଆପ୍ରାପ୍ତ ହେବା କରିଥିଲେ ।

ଫକୀର ମୋହନଙ୍କ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରକାର ଅନୁରୋଧର ଶକ୍ତି ଓଡ଼ିଆର ଦୀର୍ଘ ୨୦୦ ବର୍ଷର ଇତିହାସ । ତା'ର ଚିନ୍ତା ଓ

[illegible]

ବିଷୟ ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ର ବଦନ୍ତି ପଦ୍ୟର ଯୋଗଦାନର ଉପରୁ ତଳ
ଉପଲକ୍ଷ୍ୟରେ କଥାବସ୍ତୁ ଓଡ଼ିଆ ସାମାଜିକ ଓ ଇତିହାସିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ
ସଂସ୍କୃତିର ବର୍ଣ୍ଣନା ଦେବାକୁ ଚିନ୍ତା ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ପ୍ରୟାସର
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ତାହା ଏକ ଯୋଗଦାନ ଭାବେ ପ୍ରକାଶିତ ନିମ୍ନରୁ ଉଦ୍ଧୃତ
ଯୋଗ୍ୟ ଗୁପ୍ତାବଳୀରୁ । ପଦ୍ୟର ଯୋଗଦାନର ଉପଲକ୍ଷ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚା
ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସ୍ୱରୂପେ ମଧ୍ୟରେ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ୧୯୭୦
ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ୧୯୭୧ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ସଂଗ୍ରହ ଗଠିତହେବାକୁ
ଅର୍ଥାତ୍ କିଛି ସମୟ ପଡ଼ିନଥିଲା । ତାହା ଚର୍ଚ୍ଚା ଉପଲକ୍ଷ୍ୟରେ ହେଲା
କିନ୍ତୁ ୧୯୭୦-୧୯୭୧, 'ସଂଗ୍ରହ' ୧୯୭୧-୧୯୭୨, 'ସଂଗ୍ରହ' ୧୯୭୨-୧୯୭୩
୧୯୭୩-୧୯୭୪, 'ସଂଗ୍ରହ' ୧୯୭୪-୧୯୭୫, 'ସଂଗ୍ରହ' ୧୯୭୫-୧୯୭୬ ।

୧।୫ ଶିକ୍ଷକ :

[illegible]

ଆନମାନବରେ ପଢ଼ିବାରେ ଶିକ୍ଷାରେ ଉଚ୍ଚତମ ସ୍ତରୀ ବିଶେଷ ଉପାଦାନ
 କରିଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ପଢ଼ିବାରେ ଶିକ୍ଷା ପଢ଼ିଲେ ଯୋଗ
 ସାଧକର ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଯୋଗୁଁଲେ । ତାଙ୍କ ପଢ଼ିବାରେ କେବଳ ମାତ୍ର
 ଶେଷରୀ ଉଚ୍ଚତମରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ
 ଅଧୀନରେ ପଢ଼ିବାର ଏହି ସ୍ତର ଥିଲା ଇନ୍ଦ୍ରବ୍ୟାସ ଶ୍ରଦ୍ଧାବୀର
 ପ୍ରଥମାବେଶେ ନିଜରାଜାମାନଙ୍କ ପ୍ରବେଶରେ ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷା
 ମଳୟ ଆପିତ ହୋଇଥିଲା । ସମସ୍ତଙ୍କର ସେହି ଶିକ୍ଷା ସରକାରୀ
 ବାସା ବେଦବ୍ୟାସୀ ଶିକ୍ଷାରେ ଅନେକ ବିଦ୍ୟାରୂପାୟୀ ପ୍ରକଳ ବ୍ୟକ୍ତି
 ପ୍ରତି ହୋଇଥିଲେ । ପଢ଼ିବା ମୋହନ ବେଦମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲେ
 ଅନନ୍ତନ । ଶୁକ୍ରାକାଶରେ ପାଠପଢ଼ା ଶେଷ ଘରେ ପିଲାମାନେ
 ପ୍ରଥମ ପୋଷାକ ସ୍ବାଭାବିକ । ମାତ୍ର ପଢ଼ିବା ମୋହନ ଅବସ୍ଥାନକୁ
 ଶେଷେଷରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଶା ଶା ବୁଦ୍ଧି ଅବସ୍ଥାନଙ୍କ ପାଇଁ
 ଶୁଭର ବିଷା କରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ନଥାଏ ବି ମାତ୍ରକ ସରକାରୀ ସାମାନ୍ୟ
 ମାତ୍ର କେତେ ପଇସା ଦେଇ ମନାରି ଅବସ୍ଥାନଙ୍କ ନିଶ୍ଚଳ ବେଦାନ୍ତର
 ବହିରକୁ ପଢ଼ିବ । ଲୀଳାବତୀ ପୁତ୍ର ଲୀଳା ପାଇଁ ପଢ଼ିତ ପ୍ରକଳ
 ଦେଶକୁ ପ୍ରାଣିପ୍ରାଣୀଙ୍କ ସେ ସ୍ବାଭାବ ହୋଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର
 ବିଦ୍ୟାଗନ ପାଇଁ ଗଭୀର ନିଶ୍ଚ ଅନନ୍ତ ସାଧାରଣ । ପଢ଼ିବା
 ମୋହନ ବେଦା ସଂସ୍କୃତ, ଶାଂତାଳୀ, ପାଣି ପଢ଼ି କଥା ବହୁତକି ନିଜ
 ବେଶରେ ବିନା ଶିକ୍ଷାରେ ଆସନ୍ତ କରି ପାରିଥିଲେ । ଦୀବନର
 ଅପରାଧରେ ଦେଶରୁ ପଞ୍ଚମପଠାକୁ ଦେଶରୁ ଉଦ୍ଧା ଶିକ୍ଷା କରିବା
 ଅନୁତ ଯେବା ପ୍ରାଚୀର ଏକ ମହନୀୟ ବିଶେଷ । ଶିକ୍ଷକ ଭାବରେ
 ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ପରେ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରାଚୀ ତାଙ୍କର ବହୁ ଗୁଣିତ ହୋଇ
 ପାରିଥିଲା । ଦୁର୍ଭୋଗ ଶିକ୍ଷକ ଭାବରେ ପଢ଼ିବା ମୋହନଙ୍କ ସହୀତ
 ପଠାରେ ପ୍ରାଣିପ୍ରାଣୀୟାସ । ନିଜର ଅବସ୍ଥାନ ସମୟରେ ଶାଂତାଳୀ
 ଶୁଭରୁ ମ୍ୟାପ ମାଟିରେ ନିଜେ ସେହି ମ୍ୟାପକୁ ଆସି ପିଲାଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା
 ଦେବାକୁ ପଢ଼ି ଶୁଭର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଶ୍ରେଣୀ ସାରା ବେଳେ
 ପଢ଼ିବା ମୋହନ ନିଜ ବେଶରେ ସେ କାଳରେ ବେଶ ବିଶେଷରେ
 ଦୁର୍ଭୋଗ କରି କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେହି ଦେଶରୁ ପଞ୍ଚମପଠା
 ପ୍ରାଣିପ୍ରାଣୀ ଭାବରେ ପଢ଼ିବା ପ୍ରାଣିପ୍ରାଣୀ ପଢ଼ିବା ମୋହନଙ୍କ
 ପ୍ରାଣିପ୍ରାଣୀ ପଢ଼ିବା ପ୍ରାଣିପ୍ରାଣୀ ପଢ଼ିବା ମୋହନଙ୍କ
 ଶିକ୍ଷା ପ୍ରାଣିପ୍ରାଣୀ ଅବସ୍ଥାନ ଆବେଶର ତାଙ୍କ ପଢ଼ିବାରେ ପଢ଼ିବା
 କରିଥିଲା ।

ପ୍ରକାଶନାଦିନେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ କେବଳ ନିଜର କଥା କହିବାକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରୁଛି । ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ କେବଳ ନିଜର କଥା କହିବାକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରୁଛି । ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ କେବଳ ନିଜର କଥା କହିବାକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରୁଛି ।

ଫକୀର ମୋହନଙ୍କ ଗାରିବରୁ ଫକୀର ଶିକ୍ଷା ପଡ଼ି ଥିଲା-କୃଷକାଳୀ ଶିକ୍ଷାଠାରୁ ଆଗରୁ ବଣି ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା, ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା, ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା, ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା ପଡ଼ି ବିଷୟରେ ସୁଜ୍ଞାନ ମିଳେ । ଫକୀର ମୋହନ ତାଙ୍କ ଗାରିବରେ ନାରୀ ଶିକ୍ଷା ମନନରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଅଭୋଦନରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି । ନିଜେ ଛାତ୍ର ବ୍ୟାଞ୍ଜନାଦୀ ଯୁକ୍ତା ଯୋଗ୍ୟତାକୁ ସମାଜରେ ନାରୀର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସ୍ତାବନାଦିର ପଦ୍ଧତିରେ ସେ ଅପୀ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଚାଲିଛନ୍ତି । ଫକୀର ମୋହନଙ୍କ ଶୈଶବାବସ୍ଥାରେ ଓଡ଼ିଶାର ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅତି ଶୋଚନୀୟ ଥିଲା । କର୍ତ୍ତମାନ ଉଚ୍ଚ ପାଠଶାଳା ବା ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ନଥିଲା । ଓଡ଼ିଆ ଜାତପତ୍ର ପୋଥି ଏବଂ ଗାଣିକ ହାତଲେଖା ପଢ଼ିଗାଳି କାଗଜ ବିତାବ ଛଡ଼ା ଦେଖିବ ଶାସ୍ତ୍ରର ଛାପା ପୁସ୍ତକ ବିଛି ଦେଖାଯାଇ ନଥିଲା । ଲୋକ ସାଧାରଣରେ ଶିକ୍ଷା ପୂର୍ବ ଗାଁରେ ଶା ଘାଟେ କୃଷକାଳୀନାର ସ୍ଥାପିତ ଓ ମାଟିବଂଶ ନାମକମାନେ ପ୍ରଧାନ କରି କରୁଥିଲେ । ଏହି ଅବଧାନମାନଙ୍କର ଲୋକ ସୋପାନ ଥିଲା ଗୁଡ଼ା । ବହୁ ଦୂରରୁ ଏମାନେ ସୋପାନରୁ ଡି ଡି ହୋଇଯାଉଥିଲେ । କୃଷକାଳୀର ଶାଗର ଶୁଖିଲା ଚ ଥିଲା । ଚେଷ୍ଟାରେ କାନ୍ଥକୁ ପ୍ରଳୟ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା । ସମସ୍ତ କାନ୍ଥ ନିର୍ମାଣବଦ୍ଧ । ଅବଧାନଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ବଡ଼ ଗୁଡ଼ ଲୋଭାଉଥିବା ଶାସ୍ତ୍ରଜ୍ଞାନ ଶୁଖିଲା ଚିଆ କରୁଥିଲେ । କାନ୍ଥବିଧି ଲପନକାରୀ କୁଟ ପୁଅ ଓଷ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ । ଅବଧାନମାନଙ୍କ ଘର କୋମଳମଣି ଶିଶୁଙ୍କ ପାଇଁ ଅତି କମେ ଥିଲା । ଚେଷ୍ଟାସାର, ଏକଲୋଡ଼ିଆ ନାଚଗାଳି ଧରା, ପାଣ୍ଡୁ ଗୋପାଳ, ମରୁଆଗାମୁଟି ଇତ୍ୟାଦି ଭାବରେ କହୁଚ ହେଉଥିଲା ।

ଲୋକସୂଚକର କାର୍ଯ୍ୟ :

ଫକୀର ମୋହନ ପଦପଦ୍ଧତିରେ ତାଙ୍କ ଦେହାନ୍ତ ଯୁକ୍ତା ସମୟରେ ପୁଣ୍ୟତର ଶାନ୍ତି ଲୋକସୂଚକର କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଆସିଥିଲେ । ସେଗୁଡ଼ିକ

ହେଲା-ଫକୀର ମୋହନ ପ୍ରସ୍ଥିତି, ଫକୀର ମୋହନ ଚରଣ ଲିଳପତ୍ରଠାରୁ ଲୋକପଦ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ଅନ୍ୟ

ବ୍ୟାଞ୍ଜନବି ଫକୀର ମୋହନ, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଫକୀର ମୋହନ, ବ୍ରହ୍ମଣ ଫକୀର ମୋହନ, ବନାନ ବ୍ୟାଞ୍ଜନ ଫକୀର ମୋହନ, ଗାଁବେଳି ଫକୀର ମୋହନ, କଥା ସମ୍ରାଟ ଫକୀର ମୋହନ, ଜୀବନର ପ୍ରଥମ ଓଷ ବର୍ଷ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରତିବୃତ୍ତ ପରିସ୍ଥିତି ଓ ପରିସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ନିର୍ମୁକ୍ତି ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ଲୋକ ଶ୍ରଦ୍ଧ ବର୍ଷ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତ ସମାଜ ଓ ସାମୁଦ୍ରିକ ଜୀବନଧାରାକୁ ବହୁ ଭାବରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲା । ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ସମସ୍ତ ଲୋକେ ଫକୀର ମୋହନ ନିଜ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅସ୍ତ୍ର ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରି ଓ ଆଜୀବନ ସଂଗ୍ରାମ କରି ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ଗାରିବକୁ ଆସନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟୁ ପୁଣି କ୍ଷମା କରୁଥିଲେ । ଫକୀର ସେ ଲୋକ ସେନାପତି ନଥିଲେ, ଓଡ଼ିଆ, ଓଡ଼ିଆ ଶାସ୍ତ୍ର ଓ ଓଡ଼ିଆ ପାଇଁ ଜୀବନବ୍ୟାପୀ ସଂଗ୍ରାମରେ ପ୍ରଣା, ଶକ୍ତି, ସାଧନା, ନିୟମିତ ଓ ଆତ୍ମୋତ୍ତରଣ ସଂକଳନ ଥିଲେ ପ୍ରଚୁରରେ ଓଡ଼ିଆ ଗାରିବ ସେନାପତି ।

ଓଡ଼ିଆ ଜାତି ପ୍ରତି, ଓଡ଼ିଆ ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରତି, ଓଡ଼ିଆବାସୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଯେଉଁ ମନୋବଳ ଡାକି ଦେଇଯାଇଛନ୍ତି, ସବୁଦିନ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଡ଼ିଆ ପାଖରେ ବିରା ସୁଜ୍ଞାନୀୟ ହୋଇ ରହିବେ ।

ଉତ୍କଳ ସ୍ମରଣ : ଫକୀର ମୋହନ ଗାରିବରେ ଉତ୍କଳର ଓଡ଼ିଆ ଜାତି

ପ୍ରକାଶକ ଶ୍ରୀମତୀ
ସୁମତୀ ଓ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ

ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟା ପାଳନ ଅବସରରେ ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିବେଚିତ ବ୍ରହ୍ମପୁର ମଧୁନିଶିପାଳିଚିର ଉପ ନିଶାପାଳ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳ ଗାନ୍ଧୀ, ଯୋଗାଣ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ଵରଞ୍ଜନ ହରିଚନ୍ଦନଙ୍କଠାରୁ ପିଲାତ୍ର ଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର ବରମୁଣ୍ଡାଠାରେ ରାଜ୍ୟପାଳ ଶ୍ରୀ ସିଦ୍ଧବର ଖଟ୍ଟା ହୃଦ ରୋଗ ଓ କର୍କଟ ରୋଗର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଦ୍ଘାଟନ କରୁଛନ୍ତି (୧୪/୮) ।

ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ସୂଚନା ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଆୟୋଜିତ ସଫାକରଣ ଦିବସ ଉପଲକ୍ଷେ ଏକ ସଭାରେ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶରତ କୁମାର ବେହେରା ପାଠ କରୁଛନ୍ତି (୨୦/୮) ।

ପୁରୀ ଉତ୍ତରରେ ପୁରୀ ଓ ଲୋକ ସମ୍ମାନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଆୟୋଜିତ 'ଓଡ଼ିଶାରେ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମ' ଶୀର୍ଷକ ପ୍ରଦର୍ଶନୀକୁ ନାମ୍ୟବର ରାଜ୍ୟପାଳ ଶ୍ରୀ ଯଜ୍ଞଦତ୍ତ ଶର୍ମା, ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଓ ଲୋକ ସମ୍ମାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶରତ କୁମାର କର ବୁଲି ଦେଖୁଛନ୍ତି (୯/୮) ।

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ସହ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିବସ ଉପଲକ୍ଷେ ଭୁବନେଶ୍ୱରସ୍ଥିତ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ନାମକ ଆୟୋଜିତ ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ପଦାବଳୀରେ ଅଭିବାଦନ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି (୧୫/୮) ।

മുനമ്പ്രമം